

Nometnes iet vaļā. Lauku sētas labumi, cīnītāja gars, basketbols un citi sporta veidi – jūnijā ar visdažādāko ievirzi.

→ 5. lpp.

„Ļoti gribētos, lai cilvēki saprastu: mēs esam tāpēc, lai palīdzētu, nevis aizrādītu vai nosodītu,” saka Laidu pagasta sociālās darbinieces Daiga Korpfa un Dina Šimpermane.

→ 4. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
0,68 eiro

Nr. 75
(11 457)

Piektdiena, 2019. gada 5. jūlijs

Dzīve bez elektrības. Mūsdienās? Jā!

Gudenieku pagasta *Treidos* Zenta Kočanova saka: „Es dzīvoju super!”

→ 6.–7. lpp.

Pašvaldība nopļāvusi, privātajiem vēl jādara

Ja līdz nākamās nedēļas beigām Kuldīgā netiks nopļautas latvāņu audzes, zemes īpašnieki tiks administratīvi sodīti.

Daudzus satrauc indīgo augu invāzija nu jau pašā pilsētas centrā. Iedzīvotāji sašutuši par latvāņiem, kas plešas uz vecā dzelzceļa, pie pastaigu takas gar Ventu un arī Kaļķu ielā. Novada domes vides speciāliste Dace Jansone skaidro, ka visas vietas ir apskatītas. Pašvaldības daļā *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* (KKP) latvāņus ir nopļāvusi, bet privātpašniekiem uzdots to izdarīt desmit dienās. „Dabā robežas nav redzamas, tādēļ šķiet, ka viss jāpļauj pašvaldībai. Bet daudzviet tās daļa jau sakopta, tagad kārtā privātajiem sakopt savējo,” saka speciāliste. Par teritorijas nekopšanu administratīvais sods privātpersonām pirmajā reizē ir no 70 līdz 350 eiro, juridiskajām – no 350 līdz 700 eiro. Katrā nākamajā reizē summa var kļūt lielāka.

Kāda kundze no Kaļķu ielas pastāstīja, ka iedzīvotāji savā teritorijā augus regulāri pļauj, bet līdzās tie ir pilnos ziedos un tūlīt birdinās sēklas. Viņa uzskata, ka uzņēmējam vieglāk būs samaksāt sodu, nevis ņemties ar pļaušanu, taču tā augi izplatīsies aizvien straujāk. Savukārt iedzīvotāji būtu gatavi nopļaut arī līdzās esošos, ja pašvaldība viņiem par to samaksātu.

KKP vadītājs Pēteris Gobzemis uzskata, ka pašvaldības policijai vajadzētu vēl cītīgāk uzraudzīt, lai īpašumi ir sakopti: „Ja cilvēki citādi nesaprot, tad kaut ko var panākt tikai ar sodiem. Ja kaut ko neesam izdarījuši mēs, tad policijai ar pirkstu jāpokrata mums; ja privātais – tad viņam. Kā iedzīvotājs neesmu gatavs piekrist tam, ka par budžeta naudu latvāņi tiek pļauti privātajiem. Tad jau drīz prasīs, lai par pašvaldības naudu arī sētu izpļauj. Ja darbosimies visi kopā, augi tālāk neizplatīsies.” P.Gobzemis mudina informēt KKP, ja nenopļautie latvāņi kaut kur vēl manīti. Pašvaldības zemē tie tiks novākti nekavējoties.

Inguna Spuleniece
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Kuldīgā tūristi no Igaunijas pārsteigumā fotografējas ar latvāņiem Rūpniecības ielā 3 pie pastaigu takas. Pašvaldības vides speciāliste Dace Jansone sola, ka līdz nākamās nedēļas beigām tie tiks nopļauti. Viņa iesaka uzmanīties, kā arī bērniem mācīt, ka šī auga sula var radīt ādas apdegumus.

Brīvprātīgie – laba pieredze ārzemēs.

→ 10. lpp.

Kas dārzā darāms jūlijā? Skaidro agronome Ārija Rudlpa.

→ 9. lpp.

Grib izgaismot Ventas rumbu.

→ 3. lpp.

Pirmdien, 8. jūlijā:

- Kāda ugunsgrēka anatomija.
- Veģetāriete Ieva Lizete Rožkalna.
- Lielāki valsts pabalsti.
- Vilgālē mācīs pēc Montessori metodes.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Labā skola?

Cik gan vienkārši būtu optimizēt Latvijas skolu tīklu pēc principa – paliek tikai labās! (Ja reiz valsts nevar vai negrib mērķdotācijas piešķirt visām pašreizējām.) Nebūtu gan tik vienkārši, vismaz mūsu valstī ne, jo šeit jau gadiem tiek laužti šķēpi, kas tad īsti ir laba skola.

„Ja skolā nav tik daudz bērnu, kā ministrijai liekas vajadzīgs, vai tad tāpēc skola sliktā?”

Kolēģe tikko mēģināja uzināt mūsu skolēnu sekmības līmeni, jo nu jau atestāti izsniegti. Sazvanīt skolas gan izdevās, bet tas arī viss – rezultāti netiek atklāti. Kāds brīnums, ka tādām necaurspīdīgumam seko aizdomas, jo cilvēka dabā ir nodomāt tā: ja kaut ko slēpj, tad tur kaut kas nav lāgā. Bet gan jau pienāks septembris, kad patiesība, lai kāda tā būtu, nāks gaismā. Uzzināsim, cik un kuras skolas audzēkņi vai viņu vecāki izvēlējušies, tātad atzinuši par labām. Te jāpiebilst, ka tētu, mammu un bērnu izvēli ne vienmēr nosaka sekmības līmenis. Vienkārši smuka skola, tuvu mājām, tur mācīsies daudz draugu utt.

Terminu *labā skola* vairākkārt dzirdēju Kurzemes plānošanas reģiona attīstības padomes sēdē, kurā pašvaldību vadītāji tikās ar izglītības un zinātnes ministri Ilgu Šup-

Daina Tafelberga,
tālr. 63350563,
daina.tafelberga@kurzemnieks.lv

linsku. Tiesa gan, dažādās interpretācijās. Vieniem tas labums šķiet kvantitatīvē (skolēnu skaitā), citiem kvalitātē (programmās un sekmībā), vēl kāds pieminēja pedagogu vecumu un domāšanu.

Nevar noliegt, ka katrā viedoklī sava taisnība ir. Ministrijas piedāvājumā skolu tīkls uzmodelēts četros līmeņos (grupās) ar noteiktu skolēnu skaitu katrā vispārējās izglītības posmā. Ministre teic, ka, slēdzot skolas, kas nespēs minimumu izpildīt, būšot gan naudas ietaupījums, gan augstāka izglītības kvalitāte. Bet, ja, piemēram, no Alsungas savulaik peļņā uz ārzemēm aizbraukusi liela daļa ģimeņu reproduktīvajā vecumā un tādēļ skolā nav tik daudz bērnu, kā ministrijai liekas vajadzīgs, vai tad tāpēc skola sliktā? Nu nezinām šīgada absolventu sekmību, bet runā, ka itin visi vidusskolas beidzēji tālāk zinību kalnā kāpt aizgājuši. Citējot Alsungas novada vadītājas teikto, pat Rīgas Tehniskajā universitātē viens vai vairāki iestājušies, kaut ministrija šajā jomā lauku bērnu noniecinot, jo viņiem nepietiekami esot mācītas eksaktās zinātnes.

Kamēr izglītības reforma vienlaikus ar administratīvi teritoriālajām pārmaiņām vēl tā kā ar miglu pārkļūjusies, Latvijā jau īstenojoties re-emigrācijas plāns. Daži jau atgriezušies. Ar visiem skolas vecuma bērniem. Vai viņi brauks atpakaļ uz vietu, no kuras aizbraukuši, ja skolas tur nebūs?

TRIS VIEDOKĻI

KĀ CĪNĪTIES AR LATVĀŅIEM? Atbildīgs ir zemes īpašnieks

1. Iveta Ozoliņa, Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departamenta direktora vietniece: – Pēc likuma par invazīvās sugas izplatību atbild zemes īpašnieks. Latvāņi regulāri jāpļauj vai jāapkaro citādām metodēm. Ja kaimiņiem nepatīk, ka blakus teritorija nav kopta, var vērsties pašvaldībā. Tai būtu zemes īpašniekam viņa pienākumi jāatgādina. Ja viņš tos nepilda, tā pati var organizēt applaušanu,

Govis noēda pa tīro

2. Rihards Valtenbergs, Skrundas novada zemnieku saimniecības *Valti* īpašnieks: – Nemaz jau tik sliktas latvānis nav – ne velti savulaik to ieveda kā labu lopbarību. Manos laukos tā nav, un esmu izticis bez ķīmijas lietošanas. Pirms kāda laika nopirku 17 hektārus zemes, kurā pieci bija noauguši latvāņiem. Pateicoties manām baltajām

Organizē pašvaldība

3. Ineta Eriksone, Siguldas novada pašvaldības galvenā lauku attīstības speciāliste: – Strādājam dažādos virzienos. Pašvaldība jau gadiem latvāņus savā teritorijā sekmīgi ierobežo. Sadarbojamies ar zemes īpašniekiem – mums ir izstrādāts plāns. Tajā iekļauti nekustamie īpašumi, kuros īpašnieki latvāņus nav ierobežojusi, tāpēc to organizē pašvaldība. Novadā ir ap 400 tādu zemes vienību, 300 varētu ielikt plānā, diemžēl budžetā tam atvēlēti tikai 10 000 eiro. Tāpēc prioritāte noteikta tiem, kuri atrodas apdzīvotu vietu tuvumā un vairāk apdraud cilvēku veselību. Pašvaldības policija pēc pagastu informācijas vai pašas novērojumiem invadētās platības pārbauda. Zemes īpašnieki tiek aicināti divās nedēļās sākt augus ierobežot. Ja

vēlāk pieprasot ieguldīto naudu atmaksāt. Taču gadās, ka īpašnieks nav sasniedzams. Apkarošanas metodes ir dažādas, izplatītākā – regulāri applaut, lai nepieļautu ziedēšanu, jo latvānis visvairāk izplatās ar sēklām. Var lietot augu aizsardzības līdzekļus, cīnīties ar saknēm. Katram pašam paņēmiens jāizvēlas atkarībā no tā, cik liela platība un kur tā atrodas: atklātā laukā, mežā, grāvī vai pilsētā.

Latvāņus apkarot grūti, tāpēc

govīm, pēc trim četriem gadiem to tur vairs nebija. Pirmajā gadā uzaru, pasēju zālāju un tad laidu gotiņas ganībās, lai ēd. Latvānis tām garšo, īpaši pavasarī, kad cita zāle vēl nav uzņakusi. Arī tad, ja latvāni ieliek skābarībā, tas ir pirmais, ko govīs meklē un apēd.

Ir tādas platības, kurās govīs netiek. Tur gan jāpastaigā ar izkapti. Latvānis ir ļoti laba biomasa koģe-

jau tie mums ir vienīgā invazīvā suga. Pirms vairākiem gadiem ministrija atvēra atbalsta programmu. Tā jau beigusies, jaunas nav. Vienīgais stimulants ir vienotie platībmaksājumi. Zemes īpašnieks tos var saņemt tikai tad, ja teritorija sakopta. Lauksaimnieki savas vienlaidu platības apstrādā. Tajās latvāņu nav. Toties tie labi aug grāvjos, meža un ceļa malās, arī upju krastos, kur herbicīdu lietošana ir ierobežota.

nerācijas stacijām. Es nesaprotu, kāpēc jātērē nauda un jāaudzē kukurūza, jākaisa minerālmēsli, jāpiesārņo vide, lauku apstrādei izmantojot dīzeļdegvielu, ja visapkārt ir ideāls bezmaksas materiāls kurināmā ieguvei. Latvānis aug pats, tam tikai nevajag ļaut izziedēt. Cilvēki nav padomājuši, ka tas ir tik lēti.

Visā Latvijā problēma ir pie ūdeņiem. Tur plūjam daudzās reizes gadā. Esam eksperimentējuši, tikai vienreiz noļaujot, pēc tam izgriežot ziedkopas, lai neizplatās sēklas. Kur ir nelieli puduri, pavasarī rozetes izduram ar lāpstu. Kur saauguši jau blīvāk, nokļājam ar plēvi, bet tā jānostiprina.

Visas metodes prasa laiku un darbu. Esam tās aprakstījuši domes mājaslapā. Pašvaldība pieņēmusi saistošos noteikumus, ka tie, kuri latvāņus ierobežo, var saņemt nekustamā īpašuma nodokļa atlaidi līdz 90%. Ļoti efektīvi tas nav, jo cilvēkiem nepatīk kārtot papirus. Gan pašvaldība, gan Valsts augu aizsardzības dienests sīki informē par visu, kas un kā darīts. Strādājam cītīgi, bet iznīcināt pilnībā nav iespējams.

Daina Tafelberga

tas netiek darīts, administratīvā komisija sauc uz sēdi, aicina izstāstīt situāciju un lemj par sodu.

Vairākas metodes pie mums sekmīgi tiek izmantotas. Populārākā ir integrētā: pavasarī nosmidzina, pēc tam apskata un, ja vajadzīgs, nogriež ziedkopas. Uz apbūves gabaliem zemes īpašniekiem labi padodas metode ar melno papuvi. Zemi ik palaikam ar, ecē, frēzē, kultivē, pirmajās reizēs izlasot arī saknes. Vēlāk var sēt zālāju. Ja kāds latvānis parādās, to izdur ar sapiera lāpstiņu. Lauksaimniecības zemēs, kur tiek sēta labība, konvenciālie zemnieki izmanto ķīmiju. Esam runājuši, lai, applaujot laukus ar traktoru, izkāpj un aiziet ar izkapti noļaut tur, kur ar tehniku netiek klāt. Pie mums daudzi audzē aitas, un tās noēd labāk par liellopiem.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai esat strādājis kā brīvprātīgais? Ko tas sabiedrībai dod? Kur tā pietrūkst?

Gunta Kapeniece, valsts pārvaldes darbiniece: – Pati brīvprātīgo darbu nedaru, bet meita kādreiz gan. Ārzemēs arborētumā notika dažādi pasākumi, un viņa veidoja uzskates materiālus un prezentācijas. Tāds darbs noderētu uz ielām atkritumu savākšanā. Var arī palīdzēt tiem, kuri paši sev nevar palīdzēt.

Laima Alundere, audēja: – Pašai nesanāk laika piedalīties. Sabiedrībai no šī darba ir liels labums – tiek padarīts kas labs, vienalga, kam. Brīvprātīgā darba pietrūkst daudz kur. Tagad daudziem nav laika piedalīties, nav arī tās saprašanas – prasa naudu par padarīto. Prot tikai prasīt, bet darīt paši neprot.

Megija Silīņa, skolniece: – Es pati to neesmu darījusi, bet labums ir tāds, ka var palīdzēt dabai, cilvēkiem un parādīt, kāds tu esi, ko vari paveikt. Brīvprātīgā darba pietrūkst atkritumu savākšanā – vajadzētu pastaigāt pa mežu, jo tur liels piesārņojums.

Linda Lasmane, skolniece: – Pašlaik nedarbojos, bet esmu to darījusi – palīdzēju novākt zemenes un darīt citus lauku darbus. Daudzi to dara jauniešu mājā – organizē pasākumus un koncertus. Tur tie vienmēr ir interesanti un piesaista publiku. Tagad cilvēki vairāk sāk par to aizdomāties, un būtu jauki, ja atkritumus ietu vākt ne tikai talkas dienā, bet vienkārši tāpat.

Ludmila Kamiševa, mūzikas skolotāja: – Pati to nedaru, neviens pazīstamais arī ne. Tāds darbs ir ļoti labs, jo cilvēks gatavs ziedot laiku, enerģiju un kaut ko dot par velti. Vairāk to vajadzētu attīstīt tur, kur jāpalīdz tiem, kas paši nevar, piemēram, dzīvniekiem, invalīdiem, bērniem.

Inguna Melķe, valsts iestādes darbiniece: – Īsti nezinu, kas ir brīvprātīgais darbs. Bet, ja kāds to dara, tas ir labi. Sabiedrība diezgan tālu no tā aizgājusi prom, jo tagad jau visiem tikai naudu, naudu, naudu... Vairāk palīdzība vajadzīga veciem cilvēkiem. Būtu mana vara, es noteikti uzceltu kādu mītni veciem cilvēkiem, lai viņiem tur labi, jo bieži jādzīvo briesmīgos apstākļos. Arī dzīvniekiem šāda palīdzība noderētu.

Norgita Liga Horste
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Ceļu remonts

Lielākie satiksmes ierobežojumi ceļu remonta dēļ mūspusē ir divi.

No Ēdoles līdz Jūrkalnei divās vietās braukšana organizēta ar luksoforiem, un šī posma izbraukšanai nepieciešama vairāk nekā pusstunda. Starp Kabili un Kuldīgu satiksmi regulē viens luksofors, šai posmā vajadzīgas 15 minūtes.

Iecere apgaismot Ventas rumbu

Kuldīgas novada dome ar Viduskurzemes tūrisma apvienību slēgs patapinājuma līgumu par divu zemes gabalu nodošanu bezatlīdzības lietošanā, lai izgaismotu Ventas rumbu.

Biedrība Lauku atbalsta dienestā iesniegusi projektu, kura mērķis ir izvietot stacionāru apgaismojumu. Viens zemes gabals (aptuveni 10 m²) atrodas pie Rumbas kioska Pils ielā, otrs – pie glābšanas stacijas Mārtiņsalā. Tie tiek nodoti bezatlīdzības lietošanā uz deviņiem gadiem. Līgums būs spēkā, ja projekts tiks apstiprināts. Tad tas tiks īstenots sadarbībā ar pašvaldību.

Ja neredzi, tad sajūti

Kuldīgas neredzīgo biedrības ekskursanti Dvēseles veldzes dārzā Ziemupē pārvar baskāju takas šķēršļus.

„Dvēseles veldzes dārza mērķis ir tāds, lai arī neredzīgs cilvēks var visu aptaustīt un just tā skaistumu,” tā Kuldīgas neredzīgo biedrības vadītāja Kristīne Dzintare stāsta par ekskursiju uz Ziemupi, kur šo vietu iekārtojusi Liepājas neredzīgo biedrība.

Kuldīdnieki katru gadu vismaz reizi kaut kur izbrauc, un šogad 15 cilvēki devušies uz Dvēseles veldzes dārzu, kurā ietilpst baskāju taka, sajūtu parks, dzīvojamā ēka, lapene un labirints. Viss pielāgots cilvēkiem ar redzes traucējumiem vai citu invaliditāti. Viesus sagaidījis brīvprātīgais Rihards Kaspar-

josts. Diena lutinājusi ar labu laiku, varēts kārtīgi izstaigāties un atpūsties.

„Jaunizveidotajā lapenē saklājām galdus, dalījāmies iespaidos un padarītajos darbos,” stāsta K. Dzintare. „Mielasta laikā divu biedru dzimšanas diena tika svinēta ar kopā nodziedātu dziesmu. Paēduši un izrunājušies devāmies pastaigā pa dārzu. Visi bija sajūsmā! Varēja apskatīt, pataustīt un ar rokām sajūst dažādus augus un dārzenus.

Pēc tam baskāju takā izbaudījām pēdu masāžu, ejot pa skaidām un čiekuriem, un izvingrinājāmies, staigājot pa dažādiem šķēršļiem. Beidzot

garo pastaigu, visi bija patīkami noguruši, ieguvuši pozitīvas emocijas. Dienas beigās Rihards izrādīja dzīvojamo ēku, safotoģrafējām kopbildes. Neviens nenozēloja, ka devās ekskursijā, un labprāt tur atgrieztos vēlreiz.” Braucienam finansējis sociālais dienests.

Nākamo ekskursiju uz Brīvdabas muzeju Rīgā biedrība plāno augustā. Kristīne lielu paldies saka ikvienam, kurš atsauca un piedalījās, bet īpaši Elitai Montvidai, Ingai Darģei un Līvijai Neimanei.

Norgita Līga Horste
Biedrības arhīva foto

Latvijas dzimtu saietā – arī ķoniņi

47 dzimtu pārstāvji, arī turlavnieki – kuršu ķoniņu pēcteči Peniķi –, Rīgā, Viesturdārzā, piedalījušies Latvijas dzimtu saietā.

Turlavas pagasta Peniķu dzimtas ģerbonis.

Latvijas dzimtu saietā Inita Peniķe rāda nupat iznākušo grāmatu *Kuršu ķoniņi cauri paaudzēm*.

Satikušās tās, kuras oficiāli reģistrējušas savu ģerboni. Pasākumā stāstīts, kā top unikālais heraldikas izdevums *Dzimtu ģerboņi mūsdienā Latvijā*, un atklāts dāvinājums Rīgai – dzimtu sols. Saietu organizēja un izdevuma tapšanu atbalsta *Baltic International Bank*.

Projekta vadītāja, mākslas vēsturniece Ramona Umblīja tur teica: „Tieši pirms gada satikāmies Nacionālajā bibliotēkā un pieteicām projektu par dzimtu ģerboņiem. Izdevuma pirmajā daļā būs visi Valsts heraldikas komisijā apstiprinātie – to ir pāri par 80. Otrajā daļā būs stāsti par pašām dzimtām, to

portreti, vēsturiski materiāli, un tās tapšanā līdzdarbojas vairāk nekā 50 dzimtu pārstāvju.” Izdevumu laist klajā plānots nākamā gada beigās.

Dzimtu pārstāvji dalījās atmiņās par ģerboņu tapšanu. Inita Peniķe no Turlavas: „Peniķu dzimtas ģerbonis radies tālajā 1504. gadā, kad Andrejs Peniķis saņēmis lēņu grāmatu, kurā viņš nodēvēts par kuršu ķoniņu. Esam priecīgi un lepni, ka tieši Latvijas simtgades gadā mūsu ģerbonis apstiprināts heraldiski un tas attēlots uz jaunās grāmatas vāka.”

Justīne Smilga
Publicitātes foto

Ķaļķu ielā brīvdienās būs autostāvvietas

Kuldīgas novada dome savā apsaimniekošanā pārņems daļu no uzņēmuma *Rietumu nafta LV* teritorijas Ķaļķu ielā 16, lai nedēļas nogalē to izmantotu kā autostāvvietu.

Teritorija iekļauta Kuldīgas automašīnu stāvlaukumu kartē. Līgums tiks slēgts uz pieciem gadiem un bija vajadzīgs tādēļ, lai šo vietu labiekārtotu un plānotu tās izmantošanu.

Jau domes attīstības komitejā

diskutēts, vai ir pieņemami uzņēmuma nosacījumi, ka automašīnas tur drīkstēs stāvēt no piektdienas pēcpusdienas līdz svētdienas vakaram. Pašvaldībai jāsavāc atkritumi un jāpļauj zāle. Zemes īpašnieks ir tiesīgs līgumu vienpusēji lauzt, ja īpašumtiesības mainās. Par to pašvaldība rakstiski jābrīdina mēnesi iepriekš.

Iveta Grīniņa

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Atrod neapzinīgos suņu īpašniekus

Jūnijs Alsungā pavadīts diezgan mierīgi, taču ir ziņots par dzīvnieku labturības pārkāpumiem, iereibušiem cilvēkiem, atkritumiem, aizdomīgu busiņu un nezinašu šķidrumu uz ceļa.

Daudzstāvu nama iemītnieki noraižējušies, ka kādā dzīvoklī saimnieka vairākas dienas nav mājās, bet tur dzirdama suņu smilgstēšana. Durvis savs aizslēgtas, saimnieka nav, bet dzīvoklī bez ēdiena un antisantitārā vidē ilgstoši mitinājušies trīs kucēni. To māte atradusies pagalmā pie ķēdes, kur to ik pa laikam barojuši kaimiņi. Neilgi pēc policijas ierašanās

uzrodas arī īpašnieks un atzīst, ka vairākas dienas dzīvo citur un esot iedzēris. Uzrakstām administratīvo protokolu un sākam lietvedību. Vīrietis atzīst, ka nespējot par dzīvniekiem rūpēties un nezina, ko ar tiem iesākt. Kucēni tiek atsavināti un nogādāti patversmē (visi jau atraduši gādīgus saimniekus). Vīrietim dodam laiku, kurā jācīpē un jāreģistrē kucēnu māte. Viņa jaunajā dzīvesvietā pārbaudām, vai noteikumi par dzīvnieku labturību tiek ievēroti.

Mums ziņo par klaiņojošu suni (pelēki brūnu, vidēja auguma, plakanu purnu, nokarenām ausīm),

kas esot pielavījies un cilvēku privātīpašumā nobiedējis. Suns manīts vairākkārt un, iespējams, esot vainojams, ka iepriekš noplēstas kazas.

Dienviendzīstacijā pieklīduši divi suņi. Sociālajos tīklos domubiedru grupā *Labi dzīvot Alsungā* sazināmies ar īpašnieku, izsakām brīdinājumu. Viņš dzīvniekus savāc. Arī Krasta ielā mājas kāpņu telpā iemaldījies melns suns ar ķēdi kaklā. Noslaidrojam īpašnieku, kurš to savāc, un brīdinām. Mums ziņo arī par klaiņojošiem besaimnieka kaķēniem. Tie nogādāti patversmē. Vīrietis jautā, ko darīt ar no-

ķertu mežacūkas mazuli. Iesakām sīvēnu palaist atpakaļ mežā un atgādīnām, ka bez zināšanām meža dzīvniekus aiztikt vai barot nevajag.

Liepu ielā kāds guļot, centrā pie veikala divi vīrieši reibumā diedelējot naudu, kaimiņš uzvedoties neadekvāti, un kāds vīrietis reibumā ar alkohola pudelēm sēžot uz veikala trepēm un traucējot pircējiem. Kad ierodamies, viņš pudelēm savāc un dodas mājup. Cits dzērumā bez tiesībām braukājot pa mežu. Dzērājšoferi satiekam, bet viņš mūk jeb brauc prom pa pļavu. Sadarbojamies ar Valsts policiju.

Saņemam ziņu par izgāztiem atkritumiem. Iespējamie vainīgie zināmi, sāka administratīvā lietvedība.

Kādā sētā esot iebraucis aizdomīgs autobusiņš, bet kāda mašīna nonākusi grāvī. Konstatējam, ka autovadītājs jau gaida ierodamies palīdzību, lai tiktu ārā.

Vairākkārt mums ziņo, ka Upes ielā kaut kas izlījis un pēdas uz ceļa redzamas. Šķidrums nelabi smirdot. Uzrakstām aktu, nofotografējam un paņemam paraugu. Upes ielā kāds sabojājis tehniku, iesakām zvanīt Valsts policijai.

Divatā darbs auglīgāks

„Ļoti gribētos, lai cilvēki saprastu: mēs esam tāpēc, lai palīdzētu, nevis aizrādītu vai nosodītu.”

Laidu pagasts Kuldīgas novadā ir viens no retajiem, kurā kopš šī gada sociālā darba pienākumus daļa divas kolēģes: laideniece Daiga Korpfa un kuldīdzniece Dina Šimpermane, kura vienlaikus apkalpo Turlavas pagastu.

Daiga ir sociālās palīdzības organizatore, viņas atbildībā galvenokārt pabalsti (apkurei, komunāliem pakalpojumiem, ārstēšanai, zobārstam, bērnu gadījumā), kā arī pārtikas un higiēnas pakas, skolas piederumi. Dina pārziņā ir sociālie pakalpojumi jeb, vienkārši sakot, darbs ar cilvēkiem – palīdzēt tikt ārā no grūtām situācijām, tostarp apjaušot problēmas un apgūstot dažādas dzīves prasmes. D.Korpfa ieguvusi 1. līmeņa augstāko profesionālo izglītību, D.Šimpermane ir karitatīvā (žēlsirdības) sociālā darbiniece ar Kristīgās akadēmijas diplomu un arī maģistres grādu pedagogijā. Daiga pagasta pārvaldē sastopama katru dienu, Sermītē – ceturtdienu rītos. Dina ceturtdienās pieņem Laidos un reizi mēnesī ierodas Sermītē. Pie klientiem uz māju nereti abas dodas kopā.

PĀRMAIŅAS UZ LABU

Kā zināms, šī nozare tagad ir nevis pagastu pārvalžu, bet novada

sociālā dienesta pārziņā. „Pienākumu sadale man patīk,” secina D.Korpfa. „Materiālā palīdzība no sociālā darba tomēr atšķiras, turklāt jāpārziņina likumi, ir ļoti daudz dokumentācijas.” Abas ar Dinu uzskata, ka darba dalīšana ir pareizs solis – katra savējo var izdarīt pilnvērtīgāk, var aizvietot kolēģes atvaļinājumā. Vēl pašlaik līdzīgi esot tikai Kurmālē, un D.Šimpermane domā, ka to derētu ieviest arī citos lielajos pagastos. Tikai darbinieku trūkst.

Apmēram gadu novadā ieviesta kārtība, ka klientiem pie darbiniecēm jāpiesakās noteiktā laikā. Tad nav jāsēž rindā, un katram var vēltīt nedalītu uzmanību.

PABALSTUS LŪDZ MAZĀK

Kā skaidro D.Korpfa, pabalstu saņēmēju skaits sarūk. Pārsvārā maznodrošinātie ir veci ļaudis ar mazajām pensijām un cilvēki, kuri neilgi pirms pensijas paliek bez darba un iztikas. Agrāk bijušas

ģimenes ar bērniem, kuras pēc palīdzības nākušas regulāri, bet tagad tādu esot maz. Daļa atrod darbu, daļa diemžēl aizbraukusi – uz citu vietu Latvijā vai uz ārzemēm. „Tomēr dažas jaunas ģimenes arī atgriežas,” uzsver Daiga.

Mājas apmeklējumi ir darba daļa, kaut gan 15 gadus situācija tur bieži jau zināma. „Mans lauciņš ir materiālais stāvoklis, Dina – emocionālais. Cits mūs uztver normāli, citam tas nepatīk. Jāatzīst: divatā drošāk, jo cilvēkiem ir arī garīgi traucējumi, alkohola problēmas. Situācijas bijušas dažādas.”

Daiga lepojas, ka Laidi kā pirmais pagasts novadā vecāudim piedāvājis Latvijas Samariešu apvienības mājas aprūpi. Pavisam to saņēmuši 17 cilvēki, pašlaik izmanto 15.

MUDINĀT UN PALĪDZĒT

D.Šimpermanes uzmanības centrā ir pieaugušie, ģimenes ar bērniem,

veci ļaudis un atkarīgie – viņu dzīves prasmes un attiecības. „Mans uzdevums ir motivēt, lai sešos mēnešos, kamēr ir maznodrošinātā statuss, dzīvē kaut kas uzlabotos. Tomēr tas laiks ļoti ieilgst.”

Agrāk sociālie darbinieki bijuši kā universālie kareivji – jāzina viss un visi. Dinu šis apzīmējums kaitina, jo tāds universāls speciālists nedrīkst būt. „Arī tagad esam reizēm kā policisti – no policijas saņemam ziņu, ar kurām ģimenēm jāstrādā, lai tur nenotiku konflikti. Reizēm esam gandrīz mediķi: pārsienam kādu pušumu, vedam uz slimnīcu. Reizēm esam skolotāji. Gan klients, gan sabiedrība gaida, lai atrisinām visu...”

Pārsvārā ierodas mājās, bet vienmēr piezvanu, citreiz uzaicinu pie sevis. Diemžēl daudziem neērti par problēmām runāt, vai arī viņi tās neredz, jo kopš mazotnes tajās uzauguši. Jāuzrunā! Eju un iedrošinu, kā sadzīves lietas sakārtot. Par attiecībām runājam tikai tik, cik katrs uztic. Ļoti gribētos, lai

cilvēki saprastu: mēs esam tāpēc, lai palīdzētu, nevis aizrādītu vai nosodītu. Kāds vīrietis, kurš pret visu pasauli bijis negatīvi noskaņots, tagad uz jautājumu, kā iet, atbild: „Labi! Kāda vaina?” Man tāds prieks!”

VEIDOJAS UZTICĪBA

Jau pērn Laidu un Turlavas cilvēkiem Daiga un Dina noorganizējušas t.s. atbalsta grupu un desmit nodarbības. „Izzinājām sevi, runājām par bērnu audzināšanu, emocionālajām attiecībām, skatījāmies filmas,” uzskaita D.Korpfa. „Pagasta vadība dod transportu. Patīkami, ka cilvēki atnāk un atveras. Tad var sarunāties pavisam citādi – sirsnīgāk. Veidojas uzticība, un arī grupa saliedējas. Prieks, ka cilvēki uzdrīkstas domāt mazliet citādi, un tad viņiem arī iet mazliet labāk.”

Soruden plānots tikšanās turpināt, runāt par sociālajām prasmēm, iesaistīt speciālistus, kuri pārziņā atkarības vai citas problēmas.

Iepazīsti apkārtni un fotografē!

11. jūlijā 18.00 Sermītē Kuldīgas jauniešu māja uz fotoorientēšanos aicina jebkura vecuma cilvēkus. Tikšanās pie bibliotēkas, līdzī jāņem telefons, kuram ir fotokamera. Šāds pasākums jau noticis Turlavā un Ēdolē, 25. jūlijā būs Rendā, 1. augustā Snēpelē, 8. – Rumbā, 16. – Vārmē.

Varenas šūpoles

Sermītes centrā, pļaviņā pie daudzdzīvokļu nama *Staburadzes, Kurzemnieka* uzmanību piesaistīja pamatīga šūpoļu konstrukcija no svaigi tēstiem balķiem. Tās autors izrādās četru bērnu tēvs Jānis Feldmanis.

Sermītes *Staburadžu* iemītnieks Jānis Feldmanis uzcēlis kārtējo koka objektu: blakus lapenītei tagad ir divu veidu šūpoles. Iekārtota arī ugunsкура vieta, galds un soliņi.

Jānis strādā Zemessardzes Kuldīgas bataljonā un tur esot ļoti aizņemts, tomēr pirms mēneša brīvajos brīžos to paveicis kopā ar brāli Juri Alpu. „No parastām šūpolēm nav jēgas,” saka tētis, kuram ir trīs meitas un dēls, mazākajam pieci gadi. „Uztaisīju, lai bērniem pie mājas ir, ko darīt. Materiālus

sagādājām paši. Mani sāka tādas lietas interesēt, un pirms dažiem gadiem uzcēlu lapenīti. Ja atbrauc ciemiņi, lai ir, kur pasēdēt. Pa četriem gadiem vienreiz Jāņos biju mājās, varēju nosvinēt vārdadienu. Ja mājās būtu biežāk, tajā pleķītī izdarītu vēl daudz vairāk.”

Valtaiķu centrā ierīkots ilgi gaidītais apgaismojums: sešas laternas galvenajā ielā, viena – pie daudzdzīvokļu nama.

Par 10 233 eiro to paveicis Kandavas uzņēmums *VSD serviss*, par jauna pieslēguma izbūvi *Sadales tīklam* samaksāti 662 eiro, Talsu novada *Sadalnei* par būvuzraudzību – 484 eiro.

Daži sastaptie valtaiķnieki gan jautā, kāpēc vienā ielas galā laternas pietrūcis tieši pie veikala un baznīcas. „Labs jautājums,” atzīst pagasta pārvaldnieks. „Bija jāizvērtē iespējas un prioritātes. Laternu skaits tika plānots lielāks, bet nācās samazināt. Uzskatīju, ka svarīgāk apgaismot ielu gar mājām, kur kustība lielāka.” Veikala ēka (vecais tautas nams) pieder pašvaldībai, tur cilvēki apgrozoties vairāk dienā, un spuldze pie durvīm ir. Taču nākamgad varētu apgaismojumu ierīkot, pieslēdzot vai nu jaunajai līnijai, vai veikalam, sola Andris Neilands.

Riskantās kāpnes nojauktas

Laidu muižas parka pusē galvenās ēkas kāpnes, kuras skola neizmanvoja sliktā stāvokļa dēļ, ilgi bija norobežotas un nu beidzot nojauktas.

Kā skaidro pagasta vadītājs Andris Neilands, lielas vēsturiskas vērtības tām nav bijis, tomēr pēc Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes norādījumiem kāpnes vispirms uzmērītas. Vecie ķieģeļi tikšot saglabāti un visdrīzāk izmantoti kādai restaurācijas vajadzībai. Demontāžu paveikusi *AB būvniecība* (6010 eiro), autoruzraugs bijis Dainis Šēlis (*SIA Struņķkrogs*; 605 eiro), būvuzraugs – Ēriks Fībigs (*IK FM grupa*; 400 eiro).

Verandas atjaunošanai projekts jau ir, bet nez vai būs nauda.

Dinas Poriņas teksts un foto

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Ne tikai basketbols vien

Sporta nometne *Kamolīs* iepriekš bijusi diennakts nometne *Kabilē*, bet pirmo reizi sarīkota Kuldīgas sporta namā tikai pa dienu. Tajā piedalās pārsvarā basketbolisti, bet tiek iepazīti arī citi sporta veidi.

Sporta nometnes *Kamolīs* dalībnieki rīta pusē pilnveido tehniskās prasmes basketbolā.

APĢŪST JAUNUS PAŅĒMIENUS

Kuldīgas 2. vidusskolas skolēnam Kārlim Zeltiņam (desmit gadu) patīkot mācīties mest bumbu un būt labam sportistam. Šī viņam ir pirmā nometne, bet pie režīma pierast esot viegli. Esot labi tādu apmeklēt, jo te iemācās jaunus basketbola paņēmienus, uzlabo skriešanas ātrumu, iegūst draugus. Kārlis smeļ: lielākais piedzīvojums bijis tas, ka dzinies pakaļ bumbai, nokritis un nobrāzis celi.

IEPAZĪSTI CITUS SPORTA „VEIDUS”!

Nometnes vadītāja Gunta Jankovska stāsta, ka pirmajā daļā pārsvarā ir basketbola treniņi, otrajā – jauni sporta veidi, jo tāds ir pasākuma moto. Sportisti devušies pie jāsanas sporta kluba *Montepals* vadītāja Jāņa Rimeika, iepazīnuši arī makšķerēšanu, ugunsdzēsības un cīņas sportu, apmeklējuši Eiropas basketbola čempionātu sievietēm.

Nometne tiek rīkota kādu piekto gadu. Visu laiku esot 18–20 dalībnieku, un to ietekmējot vecuma grupa (9–12 gadi). Dienas nometnē plānošana atšķirīga: nav pārgājienu, ir mazāk treniņu u.tml. Šāds modelis esot labāks, jo pēc pusdienās bērni dodas mājās, tad vecāki var pavadīt laiku ar viņiem. Ar noteikumu ievērošanu problēmu neesot, bet zēni paliekot zēni – dažreiz gribot rīkoties pēc sava prāta. G.Jankovskai sporta nometnes patīk, jo iesaistīti profesionāli un bērni līdz ar to ir ieinteresēti: „Ir doma rīkot arī augustā, lai viņi sevi visu laiku uztur formā rudens basketbola sacensībām.”

Kuldīgas sporta nams esot laba vieta, jo ir kārtīga basketbola zāle. Ļoti noder pašvaldības atbalsts (900 eiro), tomēr vecāku līdzmak-

sājums nepieciešams – par desmit dienām 70 eiro.

PIE PRASĪBĀM PIERADUŠĪ

Galvenais treneris Guntis Jankovskis nometnēs darbojas apmēram 20 gadus. Ar audzēkņiem sastrādāties viegli, jo tie, kuri viņa trenējas ilgāk, pie prasībām pieraduši: „Cits klausās vairāk, cits mazāk, bet galā tiekam.” Ikdienā gandrīz visi apmeklē basketbola treniņus, bet tiem, kas to nedara, darbošanās šeit varbūt nesīšot iedvesmu. Trenerim labāk patīkot dienas nometnes, jo tad bērniem vakaros neesot sūdzību par vēdersāpēm, par to, ka gribas mājās u.tml., tāpēc psiholoģiski bērniem vieglāk un treniņi produktīvāki.

SPĒLĒT AR PRIEKU

Trenera asistents Kalvis Sprūde nesen atgriezies no Itālijas, kur pabeidzis basketbola sezonu, un piekritis palīdzēt, jo G.Jankovskis ir viņa pirmais treneris un attiecības abi uzturot. Pašam liecies interesanti iepazīt jauno paaudzi, palīdzēt ar jaunām tehniskām iemaņām. Itālijā bērni daudz vairāk gribot izmantot telefonu, un tur ir dažādu rasu pārstāvji. Atšķiroties arī audzināšana, šeit varot just latviešu mentalitāti, tomēr centība spēlēšanā piemīt jebkuram. „Strādāt nometnē – tās man nav zobu sāpes, un es labprāt to turpinātu. Ir jauki pavadīt laiku ar atsaucīgiem bērniem, ceru, ka arī viņiem patīk.” Svarīgi, lai audzēkņi justu atbalstu, nevis to, ka jādara piespiedu kārtā. Galvenais ir spēlēt ar prieku un neuzspiest nopietnību, kāda piemīt pieaugušo pasaulei. Pieslīpēt tehniskās iemaņas tomēr svarīgi, un progress redzams jau pēc piecām sešām dienām.

Lai neaizplūst no laukiem

Nometni *Lauku sētas labumi* tās vadītāja Jolanta Jansone Vārmes pamatskolā trešo gadu rīko tāpēc, lai bērnus pieradinātu pie lauku dzīvesveida un šogad iepazīstinātu ar pavāra un kulināra profesiju – no tā, kas sētā izaudzis, varot paēst pat garšīgāk nekā pilsētā. Svarīgi, lai cilvēki no šejienes neaizplūstu.

PATĪK SIET JĀŅU SIERU

12 gadus vecajai Anitai Straksei patīk, ka var iemācīties daudz no kulinārijas, gatavot dažādus ēdienus, visvairāk patīcis taisīt Jāņu sieru. Te visi sadarboties un cits citam palīdzot. Meitene šogad piedalīsies vēl divās nometnēs, bet katru gadu cenšoties apmeklēt vismaz trīs. Tā varot iegūt draugus un jaunu pieredzi. Anita atceras, ka vienā nometnē gājusi pārgājienā un, nonākot peldvietā, ar draugiem iztrakojušies – tas atmiņā palicis visspilgtāk.

Šovasar Vārmē tiek gatavoti ēdieni. Bērni paši izvārijuši olas, sakārtojuši uz šķīvjiem un skaisti izrotājuši ar svaigiem dārzeņiem.

DARBĪGI UN DROŠĪBĀ

J.Jansonei pašai lauki esot tuvāki, tāpēc pie tāda dzīvesveida gribot pieradināt arī bērnus – neesot jau tā pilsēta tik ideāla. Nometnē iesaistās skolēni no 11 līdz 15 gadiem. Tiek uzņemts ne vairāk kā 20, un katru gadu nākot vieni un tie paši. Nodarbības notiek skolā, ik pa laikam visi aizejot pārgājienā, gribētos aizbraukt līdz Kuldīgai, bet tas atduroties pret naudu. Vecāku līdzmaksājums –

15 eiro, iekļautas pusdienas un ekskursija uz saimniecībām *Baļļas* un *Nornieki*, lai parādītu, ka labi var dzīvot arī laukos. Ārpus skolas teritorijas neviens neizejot, kamēr nav sarunāts ar vadītāju. Audzināmie paklausīgi un labprāt iesaistās. Jolanta vēl nezina, kādu viedokli no vecākiem sagaidīšot par šo gadu, taču iepriekš viņi pateikušies, jo brīvlaiks garš, pieaugušajiem jāstrādā, bet te bērni ir drošībā līdz pēc pusdienas.

Ar cīnītāja garu

„Vislielākais gandarījums – iemācījos jaunu un tiešām labu aizsardzības paņēmieni uzbrukuma gadījumā, lai pretinieku noliktu pie zemes,” tā par nometni *Cīnītāja gars*, kas notiek dažādās sporta bāzēs un dabā, saka Anrijs Stars, Kuldīgas 2. vidusskolas skolēns, kurš beidzis 6. klasi.

INTERESĒ SPORTS

Anrijam patīkot treniņu slodzi un brīvais laiks pastaigājoties, peldoties un spēlējoties. Dažreiz nepatīk, ka mazākie bērni par intensīvo slodzi sūdzas. Nometnēs viņu saistot sportiskās aktivitātes, šajā – cīņas un aizstāvības paņēmieni. Esot svarīgi iemācīties ko jaunu, lai vasarā neniktu mājās un brīvais laiks tiktu pavadīts vērtīgāk. Pēc mājām diži neskumstot – jau pieradis, bet, protams, atvadas no mammas bijušas kārtīgas. Vēl puisis dosies uz airēšanas nometni, bet iepriekš astoņus gadus apmek-

lējis arī kristīgās nometnes.

ARVIEN VAIRĀK

Cīnītāja garu fitnesa trenere Jeļena Miezīte un cīņas klubs *Team Kuldīga* organizē trešo gadu. Šogad ir 25 dalībnieki no septiņiem līdz 16 gadiem. J.Miezīte: „Es nometnes rīkoju apmēram 12 gadus. Bet kopā ar galveno treneri Sergeju Ļonovu šī ideja radās, pateicoties manam dēlam, kurš apmeklēja kikboksa treniņus. Kāpēc neorganizēt, ja tas ir tik fantastiski?” Mērķis esot bērniem paplašināt redzesloku, parādīt, kas ir kikbokss, vasarā viņus nodarbināt, lai vecāki var mierīgi strādāt, bet audzēkņi ir pabaroti, pieskatīti un sporto. Vadītāja saka: „Nometne jau ieguvusi zināmu popularitāti, un vecāki bērnus laiž labprāt. Katru gadu ierodas arvien vairāk.” Neiztikt arī bez drošības noteikumiem. Ar mūsdienu bērniem strādāt esot ļoti grūti, jo viņi mēdzot būt hiperaktīvi, pieraduši

pie visatļautības. Gribot bieži izmantot telefonu. Jeļena atklāj, kā tiek ar to galā: „Dodam pusstundu vai stundu pēc pusdienām – vairāk ne.”

Bērnu skaits katru gadu cits, bet vismaz desmit nākot atkārtoti. Vecākiem jāpiemaksā 50 eiro, jo ar pašvaldības atbalstu nepietiekot. Visi tiek vesti svaigā gaisā. Ja list lietus, darbojas fitnesa centrā. Tiek izmantoti Centra vidusskolas trenāžieri, manēža, kā arī parkūra parks pie skeitparka. Karstā laikā dodas peldēt. Rēķināts, ka dienā noieti vismaz 7 km.

Kurzemnieks ieradies pēdējā dienā, kad treniņus palīdz vadīt Kuldīgas 2. vidusskolas absolvents Artūrs Cīrulis, kurš vingrojums un kikboksa treniņos ievieš savus paņēmienus. Viņš to darot pirmo reizi, tā iegūstot pieredzi treniņa un nometnes vadīšanā, jo nākotnē profesiju labprāt saistītu ar bērniem.

Nometnē *Cīnītāja gars* rīta rosmi vada cīņas kluba *Team Kuldīga* pārstāvji Eduards Blūms (trenējas trešo gadu) un Kristis Krusters Rēvalds (piekto).

Mazi ienākumi un dzīve uz nabadzības sliekšņa, ārsts, pasts un citi pakalpojumi tālu, trūkst normāla mājokļa, slikti satiksmes un ceļi. Dažādi ir likteņstāsti cilvēkiem, kuri dzīvo attālos lauku apvidos un sastopas ar sociālām problēmām. Par to turpinām stāstīt jaunajā rakstu ciklā, ko *Kurzemniekā* publicēsim līdz gada beigām. Cerot, ka tas pievērsīs pašvaldību dienestu uzmanību un administratīvi teritoriālās reformas autorus rosinās domāt, kā palīdzēt cilvēkiem laukos, nodrošinot pakalpojumu pieejamību, un to, kā palīdzēt tiem, kas dažādu iemeslu dēļ nespēj sev nodrošināt minimālo cienīgas dzīves līmeni.

Līdz pieslēgumam – soli pa solim

Kā īpašumu elektrotīklam pieslēgt vai elektrības piegādi atjaunot? Cik laika un naudas tam vajag?

1. Ja īpašums bijis apdzīvots, tajā saglabāties pieslēgums un vajag tikai atjaunot piegādi, jāraksta pieteikums elektrības tirgotājam.

Ja pieslēguma elektrotīklam nav, pieteikums ierīkošanai jāiesniedz *Sadales tīkla* (ST) klientu portālā www.e-st.lv.

2. Lai zinātu, cik jaudīgs pieslēgums vajadzīgs, vietnē www.sadalesitiks.lv ir slodzes aprēķina kalkulators.

3. Atkarībā no sarežģītības jauna pieslēguma ierīkošana vai slodzes palielināšana var prasīt no dažām dienām līdz vairākiem mēnešiem. Klientu portālā *E-st.lv* var sekot līdzi pieslēguma sagatavošanai. Var arī reģistrēt savu tālruna numuru un jaunumus saņemt īsziņā.

4. Līdz sadalnei pieslēgumu ierīkos ST konkursā izraudzīts būvnieks. Par elektrotīklu no sadalnes līdz īpašumam un arī īpašumā atbild paša klienta izvēlēts sertificēts elektrīķis. Īpašuma elektrotīklu ar kopējo savienos, kā arī sadalni un skaitītāju ierīkos ST speciālisti.

5. Izmaksas tiek aprēķinātas pēc pieprasītās jaudas un darba apjoma. Ir faktiskās, piemēram, par sadalni, tās ierīkošanu, kabeļi vai vada pievilkšanu līdz sadalnei u.c., un par ST ieguldījumiem, kas nodrošina elektrotīkla pieejamību. Vietnē *E-st.lv* var iesniegt pieprasījumu par brīvu aprēķināt jauna pieslēguma izmaksas konkrētā īpašumā.

6. Ja elektrība vajadzīga īslaicīgi (ne ilgāk par 24 mēnešiem), to var pieteikt portālā *E-st.lv*. Šāds variants labi derēs pasākumu organizēšanai ārpus telpām, āra kafējīnīcai vai būvdarbiem īpašumā, kurā nav pieslēguma.

NAV ELEKTRĪBAS? ZENTA VAROT IZTIKT

„Vai tad vasarā vajag elektrību? Man jāravē, trusiši, vistiņas un divas govīs jāapkopj. Strādāju, kamēr gaišs. Televizoru paskatos, nomazgājos un veļu izmazgāju pie sava *druška* – kaimiņa. Vai vēl ko vajag? Nē! Es dzīvoju super!” tā uzskata ZENTA KOČANOVA, kura dzīvo Gudenieku pagasta *Treidos*.

IZLĪDZ LABS KAIMIŅŠ

Mājā elektrības neesot bijis nekad. Zenta brālis Arnolds Bērziņš te dzīvojot kopš jaunības un esot pieradis. Zenta gan izmetusi plašu loku pa pasauli, dzīvojusi skaistos dzīvokļos, bet pirms 20 gadiem atgriezies dzimtajā pusē.

To, ka elektrību mājai teorētiski varot pievilkt, viņa zina, bet neesot ne dižas vajadzības, ne arī naudas. „Varu visu ko, bet netik vairs. Vai tad man vajag?” retoriski jautā Zenta. „Viss, ko vajag, vairs nav modē. Jo es esmu mirstīga. Priekš kam rauties? Dzīvoju šodienai. Šodien man ir labi. Sapļūcu zāli gosniņām, tad cāļītis atnāk pie manis. Ko tad vēl? Ja nebūtu tāds labs kaimiņš, nu, tad jau gan būtu visu likvidējusi. Ziemā ir tumši, tad es ilgāk mitinos pie kaimiņa: telefonu uzlādēju, televizoru skatos. Manam draugam mēnesī jāmaksā 30–40 eiro. Kādi visi tie elektrības rādītāji tik nav! Man elektrību nevajag.

Bija jau te skatīties, vai var ievilkt. Paskatījās, ka te tāds bomaža graustiņš, un teica, ka varbūt pievilkšot, ja valstij atkritis lieks naudiņš. Tad ieradīšoties vēlreiz un mums to pateikšot. Bet es domāju, kur nu te var pievilkt. Visur privātā zeme! Tad jau man jāpērk tas grāvis, kur ielikt kabeli. Cik tas neizmaksās! Labāk dzīvot šitā pie *druškiem*.”

BIEŽI MAINA DZĪVESVIETU

Zenta zina stāstīt, ka saimnieki, kuri viņas dzīvesvietu cēlušies, izvesti uz Sibīriju: „Tādi Valciņi bija. Kad viņus aizveda, viss jūras piekrastē Ulmalē – tas ir Pāvilostas novada Sakas pagastā. Kad tēvs gāja bojā, Ulmalē nebija neviena, kas māti var palīdzēt. Mammai bijām trīs bērni. Arnoldam ir divi brāļi Agri. Agrāk viņš dzīvoja Rīgā, bet, kas tagad ar viņu, nezina. Atnācām uz Salmiņa būdu, kur dzīvoja vecāmmamma. Tad mamma *Plavsargos* sarunāja ar brālēnu, kurš dzīvoja viens, un pārvācāmies pie viņa. Kad brālēns apprecējās, mums bija jāiet prom. Iekārtojāmies *Stradzos* kādus divus kilometrus no šejienes. Tur tāda veca tantiņa dzīvoja – Pīļu Lībiņš. Viņa ar tām pilēm visur kopā gāja, pa istabu arī, un mēs ar’ tur pa to baru augām. Māja bruka kopā, Pīļu Lībiņš aizgāja pie radiem, un mums ciems ierādīja dzīvesvietu *Treidos*.”

„Redz, kādu mašīnu dēls sagādāja! Ar tādu ir gaišāk nekā ar elektrību,” par lampu ar baterijām saka Zenta Kočanova.

DROSME PAR TŪKSTOTI

Zenta līdz 7. klasei mācījies Gudeniekos. „Uz skolu braucu ar riteni, ziemā ar slēpēm. 17 gados mammucis mani aizsūtīja uz Rīgu stāties sūšanas skolā. Man dikti patika sūt. Sūjmašīna jau bija – nopelnīju, pa vasaru strādājot. Bet aizbraucām pa’ vēlu – visas kopmītnes jau bija pilnas. Kur tad tur dzīvošu? Negribēju atpakaļ uz Gudeniekiem. Ko es te darišu?”

Liepājā celtniecības arodskolā vēl pieņēma audzēkņus, un es iestājos par mūrnieci apmetēju. Domāju: gan jau tos arī vajag. Divus gadus mācījies, divus nostrādāju. Tā labi strādāju – vienmēr kādu diplomu, balviņu, prēmiju iedeva. Darba trieciennieka ordeņi man ir trīs. Kad pārbraucu mājās un pateicu mammai, ka esmu celtnieks, ai, kādas rozgas dabūju!

Tad mani savanģēja mācītājs par meistari un aizsūtīja uz tehnikumu Minskā. Krievu valodā man bija knaps trijnieceiņš – neko daudz nezina, bet drosme bija pa’ tūkstoti.”

DAŽĀDI APARĀTI, LAI BŪTU GAISMA

Pēc trīspusē gadiem Zenta atgriezies Liepājā, strādājusi celtniecībā par meistari. „Man bija četrstabu dzīvoklis un trīs dēļi: Andrejs jau miris, Dzintars dzīvo Vācijā, bet Viktors Liepājā ir jūrniece. Viktoram Gudeniekos ir bišu drava. Viņš savedis visādus aparātus, lai man būtu gaisma. Generatoru, lai var zāģēt un urbt, kad taisa apartamentus bitēm, trušiem. Plaujāmie te ir visādi, bet es protu tikai ar izkapti. Dēļs daudz ko gāda, bet es neprotu ar to visu rīkoties.

Kad mamma te dzīvoja, māja bija divtūk gara un te mīta četras ģimenes. Elektrīķis Česlavs. Otrā pusē – kazu Annels. Istaba pilna ar vistām, ar visu kazu baru gāja uz Alsungu. Arnolds strādāja kolhozā, dzīvoja *Treidos*. Kad mājas gals nogruva un mamma te viena ar otru brāli bija palikuši, Rīgas brālis mājai pusi nozāģēja. Saspraudām no pulķiem to kopā. Sastutējām to, kas palicis, un pa visiem uzlikām šiferi, lai mammucim netek vīrsū ūdens. Tā viņi te dzīvoja.”

VISA KĀ IR GANA

„50 gados man pienācās pensija, bet likums mainījās – nostrādāju līdz 53. Aptuveni pirms 20 gadiem atgriezies Gudeniekos. Ūdens ir akā. Samaksāju 700 rubļus, un to izraka. Lejā aiz mājas ir valks – tāda maza, nevērtā upīte. Arī tur varu paņemt ūdeni.”

Kad kolhozs likvidēts, Zentas vecāsmātes zeme pie *Salmiņiem* bijusi apaugusi ar mežu, tādēļ ieradīta cita pie *Treidēm*. Nu to Zenta apstrādā. Pašas dārzā izaugot pilnīgi viss. Bet ne bez kaimiņa palīdzības. Uz pilsētu Zenta nebraucot. „Ko es tur esmu pazaudējusi? Blasus? Ugis (Martinsens – red.) ar autoveikalu atved, ja ko vajag. Aprīku meitenes ar precēm arī iebrāuc. Man tik daudz naudas nav, lai vēl vāzātos uz pilsētu.

Kur vēl labāk, kā dzīvot laukos? Nevienš uz ancuku vīrsū nelien tā kā pilsētā. Man ir kartupeļu pagrabs. Ja gribu svaigu gaļu, man ir truši. Es jums arī varu kādu nocīstināt. Pati to daru. Kas tad cits darīs? Es taču gribu ēst,” Zenta uz atvadām nosmej.

Zentas brālis Arnolds Bērziņš *Treidos* dzīvojot kopš jaunības. Patīkot pasēdēt ar draugu, iedzert stipros dzērienus, un tam elektrības trūkums netraucējot.

„Domāju, kur nu te to elektrību var pievilkt. Visur privātā zeme! Tad jau man jāpērk tas grāvis, kur ielikt kabeli. Cik tas neizmaksās? Labāk dzīvot šitā.”

„Es savulaik tik superīgi dzīvokļus esmu redzējis, strādājis tik lepns mājās! Te arī vajadzētu visu ko darīt, bet man tak nevajadzēs. Tik un tā šī vieta pēc manis būs zem buldozera,” domā Gudenieku pagasta *Treidu* saimniece Zenta Kočanova.

Jolanta Hercenberga, Lāsma Reimanes foto

Tādas vietas joprojām ir

Kuldīgas novadā – Kabiles, Rumbas, Snēpeles un Gudenieku pagastā – ir piecas mājas, kurās cilvēki dzīvo pastāvīgi un kurās elektrības nav, informēja domes pārstāve Kristīne Duļbinska. Alsungas un Skrundas novada domē ziņu par tādām mājām nav.

Skrundas pašvaldības izpilddirektors Guntis Putniņš stāsta, ka dažreiz pieslēgums nenodrošinot pietiekamu jaudu. Tad iedzīvotāji un arī juridiskas personas lūdzot kopā ar *Sadales tīkliem* palīdzēt to novērst.

Atbalsts ar nosacījumiem

A/s *Sadales tīkls* pārstāve Tatjana Smirnova skaidro, ka uzņēmumam nav precīzi zināms, cik mājsaimniecībās, kurās cilvēki dzīvo pastāvīgi, elektrības pieslēguma nav.

„Lai atbalstītu aizsargātos lietotājus, kuri dzīvo mājās bez pieslēguma elektrotīklam, Ekonomikas ministrija izstrādājusi Ministru kabineta (MK) noteikumus nr. 483 *Aizsargātā lietotāja pieslēguma ierīkošanas finansēšanas kārtība*. 2016. gadā visām pašvaldībām lūdzām izziņāt situāciju un informēt par šādām ēkām, kas ierīkošanai varētu izmantot valsts atbalstu. Toreiz sa-

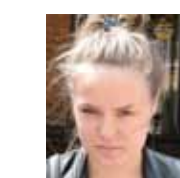
nēmām ziņas par 30 mājām, bet pagājuši trīs gadi, un situācija var būt mainījies.”

Valsts atbalstu var saņemt, ja pieslēgums tiek ierīkots objektā, kas ir aizsargātā lietotāja vienīgais mājoklis un īpašums ierakstīts zemesgrāmatā. Tur jābūt deklarētai dzīvesvietai un arī faktiski jādzīvo vismaz deviņus mēnešus gadā. Tā nevar būt jauncelta ēka, jo objektam jābūt ekspluatācijā nodotam vismaz desmit gadus. Māja iepriekš nedrīkst būt bijusi pieslēgta pie tā sistēmas operatora elektrotīkla, kurš jauno pieslēgumu ierīko. Sprīgums nepārsniedz 400 voltus.

Vai mūsdienās var iztikt bez elektrības? Vai zināt kādu, kurš dzīvo bez tās? Kura elektroierīce, jūsuprāt, visnepieciešamākā?

Valda Benuševica, pensionāre: – Nav iespējams izdzīvot, tāpēc ka tagad daudzas ierīces darbinā ar elektrību. Pati nevarētu iztikt bez televizora, radio, elektriskās plīts, elektriskās ūdens kanna – principā vajadzīgs viss. Bet, ja elektrība pēkšņi pazustu, dzīvesvietu es varētu sasildīt arī ar malkas plīti, bet vasarā jau nekurina. Neesmu dzirdējusi, ka kāds dzīvo bez elektrības, bet, ja gadās, var izdomāt, kā iztikt. Atceros bērību, kad tā bija. Mamma ilgi mazgāja veļu, bet tāpat visi bija kārtīgi un tīri.

Kristiāna, kuldīdzniece: – Švaki būtu – elektrību vajag, jo nepieciešams telefons, televizors un pārējā tehnika. Es varētu iztikt varbūt stundu – tas atkarīgs no telefona baterijas. Ja man elektrība pazustu, būtu jāiet dzīvot pie draudzenēm. Nepazīstu nevienu, kurš dzīvotu bez elektrības, bet gan jau tādi ir – visiem dzīvē neklājas labi.

Gunita Mežule, skolotāja: – Droši vien kā kurš cilvēks. Es laikam ne – man pietrūktu visas tehnoloģijas, jo bez tām nevar. Visvairāk trūktu gaismas – nevarētu ar svečiti vien izdzīvot, man patīk gaisas telpas, jo pustumsā viss kļūst nomācošs. Man nevienš tāds nav pazīstams, bet citi nespēj par to samaksāt. Nabadziņi. Kā klausījos – iet pie kaimiņiem veļu mazgāt un vēl kaut ko darīt. Vienreiz laukos elektrība pazuda uz dažām dienām, nācās braukt un kārtot, lai viss ir atpakaļ, bet pašai tik ļoti nevajadzēja, jo pārsvarā biju laukā.

Inita Klauģe, bērnu darza audzinātāja: – Manuprāt, tas nav iespējams, jo tagad viss darbojas ar elektrību: galvenokārt inernets, televizors, rēķini datorā jānoņem. Es, domāju, varētu tā izdzīvot vasarā, ja nebūtu jāmaksā rēķini. Nezinu nevienu, kuram tā būtu, bet domāju, ka tādi ir. Droši vien strādā dienasgaismā, pārējā laikā atpūšas.

Zigfrīds Biezbārdis, pensionārs: – Ja ielien alā, tad mierīgi. Man droši vien pietrūktu bārdas mašīnas, no teikti gaismas – reizēm tāda tomēr der. Ir tādas kategorijas cilvēki, kuri dzīvo bez elektrības. Senos laikos, kad biju jauns, elektrības nebija, dzīvoju pie petrolejas lampām, un bija labi, pat brīnīšķīgi. Tā interesantāk. Bez bārdas mašīnām varēja iztikt, jo to dzina ar bārdas nažiem, bet tagad, kad visiem rīkles griež pušu, tad vairs nav labi.

Aigars Kadīķis, tālbraucējs: – Nē, nevaru: vajag telefonu uzlādēt, kafiju uzvārt – visas primitīvākās nodarbes. Īsu momentu pats paliku bez elektrības. Agrāk pazīnu cilvēkus, kuri tā dzīvo. Mežā viņi dzīvoja, un tur jau elektrības nav, bija pielāgojušies tāpat. Bet tās mājas vairs neeksistē.

Elīna Elza Kļava
Antras Grīnbergas foto

Cik skolu būs zem jautājuma zīmes?

„Manās interesēs ir izglītību sakārtot no kvalitātes aspekta, tomēr nezaudēt reģionu nozīmi,” tā izglītības un zinātnes ministre Ilga Šuplinska sacīja Kurzemes pašvaldību vadītājiem.

Viņi sarunājās galvenokārt par skolu tīkla reformu, skolēnu skaita minimuma stratēģisko pamatojumu un sasaisti ar administratīvi teritoriālo reformu, jo tas novados ir aktuālākais.

I.Šuplinska uzskata, ka abām reformām, īpaši attiecībā uz vidējo izglītību, jābūt saskaņotām. „Latvijā ir ap 650 vispārējās izglītības iestāžu. Teritoriālās reformas modelī, ko piedāvā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, ir 35 administratīvie centri. Pēc šiem skaitļiem var rēķināt, cik skolu ir zem jautājuma zīmes.”

SOLA PALĪDZĒT

Skolu tīkla sakārtošanai Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) izstrādājusi četrus līmeņus, katrā piedāvājot atšķirīgus kritērijus minimālajam skolēnu skaitam.

„Starp līmeņiem ir lielas atšķirības, un būtiskākais aspekts – apdzīvotība nav vienmērīga,” skaidroja I.Šuplinska. „Novados attīstība nav notikusi tik strauji kā Rīgā, līdz ar to minimālā skolēnu skaita kritērijiem neatbilst aptuveni puse skolu. Šie līmeņi iezīmēti kā pārejas posms, un pieļauju, ka pēc gadiem pieciem trešajā un ceturtajā līmenī pārsvarā būs pamatskolas un sākumskolas, bet mazāk – vidusskolu. Tagad svarīgi tās saglabāt, īpaši, ja vidusskola ir spēcīga. Šis modelis var tikt precizēts, izvērtējot iedzīvotāju un skolēnu skaitu trīs gados, skolas darbību. Nezinu, vai izdosies modelēt attālumu. Tad skatīsimies, kas ir optimālais līmenis,

kurā skolām vajadzētu grupēties. Tiklīdz būs niansēs sapratuši, kā skolu tīklu modelēt, sāksim rēķināt un spēlēt ar skaitļiem, kā skolēnu nomaiņa izskatīsies. Nav mūsu interesēs tikai kaut ko piedāvāt, un tad lai skolas pašas dara, ko var. Mēs noteikti palīdzēsim. Mēģināsim kaut ko mainīt, ja būs vajadzība.”

PĀRMET NEVIENLĪDZĪBU

Daļa Kurzemes pašvaldību vadītāju norādīja, ka finansējuma modeļa maiņa pēc principa *visu vai neko* nav godprātīga. Arī mazo novadu iedzīvotāji maksā nodokļus. Ja skola neatbilst skaita kritērijiem (pietrūkst, piemēram, divu bērnu), valsts naudu nedos, bet pašvaldība nespēs mācību iestādi finansēt, un tad ģimenei nebūs iespējas izvēlēties. Reforma izglītībā tāpat kā citās jomās liecina par centralizāciju un diktātu no augšas, skanēja iebildumi. Vēl tika norādīts uz pretrunu, jo kvantitāte ne vienmēr nozīmē kvalitāti.

I.Šuplinska atbildēja, ka arī viņa ir pret centralizāciju, bet optimizācija ir efektīva gan finanšu resursu, gan izglītības kvalitātes ziņā. Pašvaldības joprojām tiek aicinātas piedāvāt savu redzējumu.

Atbildot par savstarpējiem norēķiniem, ministre norādīja, ka tie starp skolām radījuši tādas kā biznesa attiecības, palielina stresu, jo skaits mainās un mācību gada sākumā dažos mēnešos vien ir lielas atšķirības. Tas ir sarežģīts jautājums, un konkrēta piedāvājuma vēl nav.

„Līmeņi iezīmēti kā pārejas posms. Pieļauju, ka pēc gadiem pieciem trešajā un ceturtajā līmenī pārsvarā būs pamatskolas un sākumskolas, bet mazāk – vidusskolu.”

Izglītības un zinātnes ministres Ilgas Šuplinskas atbildes uz daudziem Kurzemes pašvaldību vadītāju jautājumiem bija vispārīgas, jo skolu tīkla reforma vēl tiek modelēta.

Četri skolu līmeņi
IZM izveidojusi četrus līmeņus, piedāvājot atšķirīgus kritērijus minimālajam skolēnu skaitam.

Pirmais attiecas uz pilsētām, kurās ir vismaz 50 000 iedzīvotāju, tātad Kurzemē tas skar vienīgi Liepāju.

Otrais līmenis ir administratīvo teritoriju attīstības centri. Minimālais audzēkņu skaits sākumskolā ir 300 jeb 25 klasē. Pamatskolā vajadzētu būt vismaz 360 jeb 20 skolēniem klasē, tikpat arī katrā vidusskolas klasē. Visos posmos jānodrošina divas paralēlklases.

Trešais un ceturtais līmenis skar laukus.

Trešajā pagastos minimālais skaits sākumskolā varētu būt 35 ar vidēji sešiem skolēniem klasē. Šādām sākumskolām būtu jādarbojas kā citas iestādes filiālēm bez atsevišķas administrācijas, atbalsta personāla, turklāt jāsniedz pirmsskolas izglītība. Pamatskolās minimālajam skaitam vajadzētu būt 80 ar vidēji deviņiem skolēniem klasē. Vidusskolas posmā – vismaz 45 jeb vidēji 15 skolēni klasē.

Ceturtajā līmeni iekļautas apdzīvotas vietas pie Eiropas Savienības ārējās robežas, kā arī tās, kurās attālums līdz nākamajai skolai ir vismaz 25 km. Sākumskolas pirmajās trijās klasēs būtu jānodrošina vismaz 15 skolēni ar vidēji pieciem skolēniem katrā. Arī šādai skolai būtu jādarbojas kā citas iestādes filiālei bez savas vadības un atbalsta personāla un jāpiedāvā pirmsskolas izglītība. Pamatskola varētu pastāvēt ar 70 skolēniem, klasē mācoties vidēji astoņiem. Vidusskolas posmā – ne mazāk kā 30 skolēnu jeb klasē vidēji desmit.

VIEDOKĻI

Lielākas skaidrības nav

Santa Dubure, Kuldīgas novada domes izglītības nodaļas vadītāja:

– Pozitīvi jau ir tas vien, ka bija iespēja tikt klātienē, klausīties un uzdot jautājumus. Tomēr lielākas skaidrības joprojām nav. Atbildes uz pašvaldību vadītāju jautājumiem bija vispārīgas. Tādēļ domāju, ka reāla ieguvuma no šīs tikšanās daudziem nebija. Arī Kuldīgas novada skolu tīklā ir aktuāls skolēnu skaits pamatskolās. Pēc ministrijas piedāvātā modeļa tie ir 360 skolēni no 1. līdz 9. klasei un vismaz divas paralēlklases. Mūs tas neapmierina, jo nav tik vienkārši salikt visus pa grupiņām. Piemēram, ir domes lēmums 2. vidusskolā šogad 1. septembrī neatvērt 10. klasi dienas plūsmā, lai stiprinātu pamatskolas posmu. Taču šajā skolā tiek realizētas speciālās izglītības programmas, kurās bērnu skaits noteikts mazāks, līdz ar to nevar darboties piedāvātā formula ar 20 skolēniem katrā pamatskolas klasē, un kopējais skaits nebūs 360. Tas nav tik vienkārši matemātiski rēķināms. Šobrīd skolās ir klusuma periods – izlaidumi beigušies, sertifikāti saņemti. Tomēr izglītības nodaļā turpinām domāt. Ir jau publiski pausts lēmums par 2. vidusskolu. Citas būtiskas reorganizācijas šajā mācību gadā nav gaidāmas un arī iespējamas, jo tām noteikti termiņi. Pārējās vidusskolās 10. klases komplektējas labi, bet vēl ir laiks. Tāpat 1. klasēs būs pietiekami daudz skolēnu. Laukos gan ir skolas, kurās prognozējams mazs skaits – pa trim četriem bērniem, bet to varēs precizēt tikai augustā, kad abbraukāsim visas mācību iestādes, ne tikai vērtējot fizisko vidi, bet arī izrunājot visu par mācību procesa nodrošināšanu, kadriem u.c.

Teorija no prakses atšķiras

Loreta Robežniece, Skrundas novada domes priekšsēde:

– Kā noprotams, Izglītības un zinātnes ministrija ir gatava īstenot piedāvāto modeli. Diemžēl, gribam vai negribam, iedzīvotāju un līdz ar to skolēnu skaits novados samazinās. No Skrundas līdz tuvākajai vidusskolai Kuldīgā vai Saldū ir ap 35 km. Viena lieta, kā nodrošināt skolēna nokļūšanu uz mācību iestādi, kādi būs pašvaldības izdevumi. Otrā – tas skolēns tiek atņemts šai vietai. Mēs jau pieredzējām, kā notika, kad pārveidojām Rudbāržu pamatskolu par sākumskolu. Mazie brāļi un māsas aizgāja līdzīgiem, un sākumskolā vairs gandrīz neviens nepalika. Nācās slēgt pavisam. Teorētiski jau var rēķināt: novadā tik un tik iedzīvotāju, tik un tik skolēnu noteiktā vecumā. Bet reālā plūsma ir cita. Mēs arī nevaram paredzēt, kā vecāki izlems, uz kuru skolu viņiem izdevīgāk vest bērnu. Skrundas vidusskolā daudz ieguldām, lai to uzturētu līmenī. Šobrīd zināms, ka 10. klasē pieteikušies 11 skolēni. Tas ir daudz, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kad bija tikai trīs un mēs bijām katastrofas priekšā. Arī Nīkrāces pamatskolā bērnu skaits nav samazinājies. Jau pagājušajā gadā nolemts slēgt Jaunmuižas pamatskolu, kur bija 12 bērnu. Tur paliks pirmsskolas rotaļu grupa. Speciālās programmas, kuras īstenoja Jaunmuižā, turpmāk varēs apgūt Skrundas vidusskolā.

Nedod iespēju izvēlēties

Daiga Kalniņa, Alsungas novada domes priekšsēde:

– Vēl līdz šim nav īstas skaidrības, kā tiks rēķinātas mērķdotācijas pamatizglītībai, kas notiks ar interešu izglītību u.tml. Vienīgā atbilde, ka reforma uz gadu apturēta. Ir aizmirsts, ka visi vecāki ir nodokļu maksātāji. Ja nemaldos, pirms gadiem desmit tika panākts, ka pat privātskolas saņem valsts finansējumu, balstoties cilvēktiesībās, jo tie bērni, kas mācās privātskolās, arī ir Latvijas pilsoņi. Tagad ejam to pašu ceļu, kad valsts vairs nedod iespēju vecākiem izvēlēties. Pēc dzīvesvietas tiek šķiroti vecāki un bērni, kuriem kas pienākas. Runājot par minimālo skaitu, nav ņemts vērā, ka katru gadu nav vienāds bērnu skaits. Ir tukšie gadi, un ir tādi, kad klase pilna vai pietrūkst tikai viena skolēna, lai saņemtu mērķdotāciju. Šogad Alsungas vidusskolas 1. klasē būs ap 20 bērnu, tāds skaits sen nav bijis. 10. klasē kādi septiņi jau pieteikušies. Pārmaiņas šajā septembrī nav plānotas. Par kvalitāti runājot, nevar tikai uz skaitu skatīties. Šogad visi vidusskolu absolvēja ar labām sekmēm un aizgāja mācīties tālāk. Iestājās arī Rīgas Tehniskajā universitātē, kaut gan ministrija lauku skolu bērnus šajā jomā noniecinā, jo viņiem pietiekami nemācot eksaktās zinības. Pagājušais gads parādīja, ka kvalitāte nav atkarīga no programmas, bet tā, kā ar bērniem strādā.

SARUNA AR JUBILĀRI

Vēlas sekot sirdsbalsij un būt laimīga

„Esmu priecīga, ka tagad paveras vairāk iespēju un varēšu iegūt autovadītājas apliecību, taču par pieaugušo sevi vēl neuzskatu, jo šķiet, ka tikai nesen biju pavisam maza,” saka kuldīdzniece Vendija Maslobojeva, kura svētdien, 7. jūlijā, svinēs 18. dzimšanas dienu.

Februārī Vendija Maslobojeva piedalījās Latvijas Televīzijas erudīcijas spēlē *Gudrs*, vēl *gudrāks*, kur ieguva jaunas zināšanas un izjuta sāncensības garu, atbildot uz āķīgiem jautājumiem.

MŪZIKĀ KOPŠ BĒRNĪBAS

Vendijas bērnība kā jau daudziem pagājusi, skraidot pa sētu kopā ar kaimiņu bērniem. 1. klasē meitene iestājusies E. Vignera Kuldīgas mūzikas skolā, kur astoņus gadus mācījusies spēlēt klavieres pie skolotājas Māras Šlakorcinas. „Šis laiks vienmēr paliks atmiņā. Es ieguva labus draugus, zināšanas un iemācījies nebaidīties, uzstājoties publikas priekšā,” saka Vendija. 2016. gadā viņa šo skolu absolvējusi, taču vēl ilgi dziedājusi meiteņu kori *Cantus*. Tas bijis ļoti nozīmīgi, un ar to piedzīvoti spilgti notikumi. „Ieguva lielisku pieredzi un iespēju apceļot Eiropas valstis. Katrs brauciens bija īpašs, taču visspilgtāk atceros, ka Itālijā pirms konkursa pārģērbāmies parciņā. Tur vilkām tautastērpus un pinām bizes, un tas piesaistīja apkārtējo uzmanību. Jautrs piedzīvojums!” smejas Vendija.

JAUNIEŠI DIBINA ANSAMBLI

Mūziku meitene nav pametusi, jo spēlē

klavieres un dzied V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas vokāli instrumentālajā ansamblī *Cherry Seeds*. Ideja radusies jau sen, taču tas izveidots tikai pērn. „Savācāmies bariņš jauniešu, kuriem patīk muzicēt, un nolēmām mūzikas skolotājam izstāstīt mūsu priekšlikumu. Nosaukuma sākumā nebija. Idejas bija dažādas, taču beigās palikām pie *Cherry Seeds*, kas latviski nozīmē – ķiršu kauliņi,” stāsta Vendija. Pašlaik tur darbojas septiņi skolēni, kuri spēlē dažādus instrumentus – vijoli, bungas, vairākas ģitāras, klavieres, taču ir arī divi solisti. Pārsvārā jaunieši uzstājas Kuldīgā konkursos un pasākumos, visvairāk muzicē skolā.

TIKAI VIENREIZ MŪŽĀ

Vendijas dzīvē liela nozīme ir draugiem un ģimenei. „Ar ģimeni visbiežāk pavadām laiku tikai vakaros, jo pa dienu katram savī pienākumi. Abi vecāki strādā policijā, darbs ir ļoti atbildīgs. Vakarā, kad satiekamies, pavadām laiku un skatā-

mies filmas. Vismaz reizi gadā cenšamies doties kādā ceļojumā.” Draugos meitene augsti vērtē godīgumu, uzticību un spēju saredzēt cilvēka iekšējo pasauli.

Dzimšanas dienas viņa parasti nesvin, taču šogad būs liels svinības tieši draugu lokā, jo 18 gadi ir kaut kas īpašs. „Tā ir tikai vienreiz mūžā,” saka topošā jubilāre. Meitene priecājas, ka varēs nokārtot autovadītājas eksāmenu, taču atzīst, ka līdz galam pieaugusi vēl nejutās. „Daudzi uzskata, ka jaunieši 18 gados kļūst pieaudzis un var sākt patstāvīgu dzīvi, taču es tā nedomāju.” Viņa vēl nav izlēmusi, ko studēt pēc 12. klases, taču ļoti interesē un padodas valodas, kā arī matemātika. Meitene atzīst, ka vecāku pēdās neies, jo zina, cik smags un sarežģīts ir policista darbs. „Es vienkārši vēlos būt laimīga un darīt to, kas man patīk. Ceru, ka sirdsbalsis pateiks priekšā, kur studēt, un dzīvē viss sanāks tā, kā tam būs jābūt.”

Elizabete Rublāne
Vendijas Maslobojevas arhīva foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas dzemdību nodaļā no 26. jūnija līdz 3. jūlijam piedzimuši 14 mazuli – astoņas meitenītes un seši puisīši: Katrīne, Katrīna, Emīlija, Karlīne, Matilde, Viktorija, Nora, Agata, Jēkabs, Gustavs, Krišs, Marats, Dilans, Ramils.

Agata – pirmais bērniņš

2. jūlijā 15.13 ģimenes dzemdībās pasaulē nāca kuldīdzniece Agata Freja Ernsona. Tētim Mārtiņam Ernsnam un māmiņai Anastasijai Pavlovskai šis ir pirmais bērniņš. Tētis auklē meitiņu un nosaka: „Jāmācās apieties ar tik traušu būtni!” Agata piedzima 57 cm gara un svēra 4120 g.

Akselam ir māsiņa Karlīne

30. jūnijā dzimšanas diena bija Karlīnei. Mama Alise Bērziņa pastāstīja, ka meitiņa pasaulē nākusi viegli, bijusi 54 cm gara un svērusi 4020 g. Viņu jau apraudzījis divgadīgais brālītis Aksels un atzinis par labu esam. Karlīne ir kuldīdzniece, bet brālis dzimis Norvēģijā, Oslo. Tagad ģimene dzīvo Kuldīgā, bet tētis Alekss Laizāns brauc uz Norvēģiju strādāt. Alisei šogad jābeidz imidža skola *Unastyle*, jānokārto eksāmeni, lai būtu diplomēta speciāliste, tāpēc viņa priecājas par Alekša mammas Guntas Laizānes lielo palīdzību.

Lailas Liepiņas teksts un foto

RECEPTĒ

Katrīna Spuleniece-Aišpure, uztura speciāliste

ZEMEŅU UN JOGURTA SALDĒJUMS

Vajadzēs: 150 g zemeņu, 90 g pūdercukura (var likt arī mazāk – pēc garšas), 1 tējķ. vaniļas ekstrakta, 500 g bezpiedevu jogurta, 100 g baltās šokolādes, 60 g krāsaino cukura graudiņu.

Kā pagatavot. Zemenes ar pūdercukuru un vaniļas ekstraktu liek bļodā. Ar dakšīņu ogas samīca un apmaisa, līdz pūdercukurs izkusis. Pieliek bezpiedevu jogurtu un kārtīgi samaisa. Masu lej saldējuma formās (nopērkamas speciālas formiņas, kurās ieliek kociņus, lai saldējumu var ērti izņemt; ja tādu nav, var pielāgot kādus trauciņus). Katrā formā ieliek pa kociņam un ievieto saldētavā, lai sastingst. Kad saldējums sasalis, katliņā vai bļodiņā ūdens peldē izkausē balto šokolādi, nedaudz atdeses. Saldējumu galus iemērc šokolādē un, kamēr tā nav sacietējusi, apkaisa ar krāsainiem cukura graudiņiem.

DĀRZĀ

Darbi jūlijā

Ārija Rudlapa, agronome

18., 19., 27., 28., 29. jūlijā. Sakņu dienas, kurās apstrādā zemi, ravē, pārjauca komposta kaudzi. Novāc vasaras ķiplokus, agros kartupeļus, burkānus, bietes un citus sakņaugus.

8., 9., 10. jūlijā. Sakņu dienas, kurās sēj rudens redīsus, zaļmēslojuma augus, zālājus. Augus no konteineriem pārstāda pastāvīgā vietā. Pavairo augus ar nobriedušiem lapainiem spraudņiem.

11., 12., 30. jūlijā. Ziedu dienas. Dala un pārstāda irisus, arī citas pa-

vasarī ziedošas ziemcietes. Narcises pārstāda no dobes dobē. Lasa ogas, gatavo ievārījumu.

20., 21. jūlijā. Ziedu dienas, kurās ievāc puķu sēklas. Puķēm apgriez vecās ziedkopas, ziedošos augus mēslo. Pļauj zālienu un cērp dzīvzogu. Vāc ārstniecības augus.

13., 14., 22., 23., 24., 31. jūlijā. Lapu dienas. Augus laista. Sēj garšaugus un rudens salātus. Mēneša beigās daļa un pārstāda rabarberus un maurlokus. Sēj zālājus.

6., 7., 15., 25., 26. jūlijā. Augļu dienas. Lasa ogas, vāra ievārījumu. Kopj un novāc gurķus un tomātus, konservē. Kopj arī vīnogulājus, augļu kokus. Ievāc sēklas. Mēneša beigās stāda zemenes un avenas. Sēj ziemas rapsi.

Nelabvēlīgās dienas: 5., 16., 17. jūlija priekšpusdienu, kā arī 30. un 31. jūlija vakars. Tad ravē dobes, applauj nezāles, apstrādā zemi nezāļainos laukos, novāc nevietā augošu krūmus.

JŪNIJĀ MŪŽĪBĀ AIZGĀJUŠI

KULDĪGAS NOVADĀ

Edvīns Kronbergs (1950)
Rita Ženija Krūziņa (1937)
Anatolijs Astoševskis (1937)
Andis Dāvids (1966)
Ieva Rudze (1941)
Janīna Grundmane

(1928)
Vilma Aina Tilgale (1943)
Raimonds Berholds (1930)
Aleksandra Skukina (1934)
Līze Āboliņa (1927)
Harijs Agriņš (1942)

Juris Jirgenšons (1932)
Aivars Vētrājs (1957)
Rita Sala (1938)
Fricis Borisovs (1925)
Ilga Treija (1951)
Laimonis Stucis (1955)
Voldemārs Pēteris Spēks (1933)

SKRUNDAS NOVADĀ

Gunis Arājums (1940)
Sofija Duļko (1948)
Janīna Umbraško (1957)
Marija Vilma Jokmane (1926)
Elizabete Dīriņa (1929)
Zanda Reihlere (1972)

ALSUNGAS NOVADĀ

Biruta Meirupska (1944)
Dagnija Muceniece (1956)

(Sagatavots pēc dzimtsarakstu nodaļu informācijas)

Brīvprātīgais darbs Austrijā

Tā ir laba iespēja iegūt pieredzi ārzemēs, saka kurzemnieces Lora Egle un Baiba Dēķena. Lora pašlaik kā brīvprātīgā strādā Austrijas pilsētā Hallē, bet Baiba pēc šāda darba palikusi strādāt Insbrukā, kur ar abām meitenēm tikās raksta autore.

Iepazīst integrāciju

Lora Egle no Dundagas deviņus mēnešus iekļāvusies Eiropas brīvprātīgo darbā un strādā jauniešu centrā Hallē.

ĪSTAIS BRĪDIS

Rīgas Stradiņa universitātē Lora apguvusi starptautisko politiku. „Parasti, kad studē šo programmu, mērķis ir strādāt Ārlietu ministrijā. Otrajā gadā pastrādāju Uzņēmumu reģistrā, un tas bija pats garlaicīgākais, ko esmu darījusi. Sāku meklēt citu darbu. Pabeidzu augstskolu, un man bija darbs Pasaules brīvo latviešu apvienībā – sadarbojos ar diasporu. Brīnišķīgs kolektīvs – ārzemju latvieši ir daudz atvērtāki. Strādāju ar Latvijas simtgades projektiem un zināju, ka drīz viss beigsies, tāpēc pieņēmos Eiropas brīvprātīgo darbā (tagad Eiropas solidaritātes korpusā). Studējot neaizbraucu programmas Erasmus projektā, un šis bija īstais brīdis tādu iespēju izmantot.

Sākotnējais mērķis – doties uz Franciju, jo studēju franču valodu, bet tur netiku. Atbraucu uz Austriju. Esmu atbalsta persona jaunatnes sociālajiem darbiniekiem. Strādāju ar bērniem no dažādām valstīm, tostarp ar bēgļiem.

Šeit jauniešu centri atšķiras no tiem, kādi tie ir Latvijā. Te jāstrādā kā sociālajam darbiniekam. Hallē dzīvo ļoti daudz bēgļu. Tie ir pusaudži, kuri ieradušies bez vecākiem un dzīvo kā bērnunamā – šeit tos sauc par SOS bērnu ciematiem. Jauniešu centru apmeklē lielākoties bēgļi, imigranti un pavisam neliela daļa austriešu.”

STĀSTI IR DAŽĀDI

Loras uzdevums ir visu uzturēt kārtībā, gatavot ēst, sarunāties, pavadīt kopā laiku. Jārīko arī pasākumi un darbnīcas. „Nereti jaunieši lūdz palīdzību darba meklējumos. Šie bērni nenāk no labām ģimenēm – neviens nav ģimnāzijas labākais skolēns. Imigrantu bērnu stāsts parasti ir tāds, ka vecāki izšķīrušies, mamma atbraukusi te strādāt un bērnam nav, ko darīt, tāpēc visu laiku pavada jauniešu centrā.

Pirms tam nevienu bēgļu nebiju satikusi. Tagad par to zinu ļoti daudz, un arī mana attieksme ir mainījusies. Viņu stāsti ir dažādi, bet lielākoties ļoti skumji. Tagad man vismīļākie ir tieši bēgļu jaunieši, jo zinu, cik daudz viņi pārdzīvojuši. Viņi ir citādāki nekā austrieši, kuriem viss ir.

Dundadzniece Lora Egle priecājas, ka brīvprātīgajā darbā Austrijā iegūta pieredze saskarsmē ar bēgļu jauniešiem un pret viņiem mainījusies attieksme.

Vieta šeit ļoti skaista, un esmu priecīga par atvērtajiem kolēģiem. Te ir sajūta: ja esi no Eiropas, tad neesi ārzemnieks. Es vāciski nerunāju, un tas sagādāja nelielu stresu, bet programmā iekļauti vācu valodas kursi. Tagad ir vieglāk, jo šo to saprotu.”

PIETRŪKST LATVISKUMA

„Es esmu tas aktīvais jauniešs, kas piedalās visos projektos, tāpēc Latvijā man ir ļoti daudz kontaktu un nebūs problēmu atrast darbu.” Lora ir pārliecināta. „Šeit atbraucu ar domu, ka būšu gadu un tad braukšu mājās. Un vēl nav bijusi doma palikt. Šeit ir forši, bet tas nav tas, ko gribu darīt ilgtermiņā. Vienīgais, kas notur,

ir te iepazītie jaukie cilvēki.

Es jau gribu mājās. Man pietrūkst mūsu kultūras. Kad februārī nedēļu biju Latvijā, pirmais, ko nopirku, bija biļete uz teātri. Man tiešām pietrūkst latviskuma, piemēram, iespējas vienkārši latviski parunāt. Bet noteikti šī ir laba pieredze. Programma nodrošina visu, kas vajadzīgs, arī dzīvesvietu un kabatas naudu. Daudziem šķiet, ka tā neko nenopelna, tas lieki izmests laiks. Bet, ja padomā, cik dārgi ir dzīvot Austrijā, tad, ja es šeit strādātu, lielāko algas daļu maksātu par dzīvokli. Pāri paliktu tikpat, cik tagad saņemu kabatas naudā, vismaz sākumā noteikti.”

Izveido savu pasākumu

Insbrukā dzīvojošā Baiba Dēķena no Pūres savu nākotni saista ar darbu kultūrā gan Austrijā, gan Latvijā.

„Ja šeit nejustos laimīga, tad te nedzīvotu,” saka Baiba Dēķena no Pūres, kura piecus gadus strādā Austrijas pilsētā Insbrukā.

KLŪST PAR MĀKSLINIECISKO DĪREKTORI

Baiba mācījiesies Kandavā, Liepājā ieguvusi bakalaura grādu kultūras vadībā un maģistra grādu rakstniecībā. „Austrijā nonācu nejausi. Agrāk strādāju Liepājas viesnīcā *Fontaine Palace*. Pēc studijām sapratu, ka būtu

laiks redzēt arī ko citu. Internetā ierakstīju *kultūras darbs ārzemēs* un atradu darbavietu – kultūras centru *Beķereja* Insbrukā. Pieteicos kā brīvprātīgā. Kad šis darbs beidzās, domāju, ka esmu vēl jauna, tāpēc paliku tepat. Sākumā strādāju kā pašnodarbinātā, vēlāk mani šeit pieņēma darbā. Te ir interesanti, un šādu iespēju ļoti novērtēju. Pirmos gadus daudz strādāju. Man šķiet, ka latviešiem ir tā: ja iespēja dota, tad jāparāda, ka vari izdarīt visu.

Beķerejā notiek kultūras pasākumi:

diskusijas, lekcijas, koncerti, filmu seansi, festivāli u.tml. Sākumā mans uzdevums bija nolikt skatuvi vienā vietā, pēc tam otrā, sagaidīt viesus, runāt ar auditoriju, sēdēt kasē. Vēlāk sāku darboties ar māksliniecisko programmu un kļuva par māksliniecisko direktori. Domāju par pasākumiem, kādi mūsu mājā iederas un kādi ne, veidoju dažādu sadarbību.

Viens no lielākajiem projektiem, ko esmu izveidojusi, ir *Open Mic Sessions* (brīvā mikrofona skatuve). Pasākums jau izaudzis – notiek reizi mēnesī, katrā sesijā uzstājas ap 15 mākslinieku, un to apmeklē 200–300 cilvēku. Tā ir platforma vietējiem māksliniekiem, un daudzas mūzikas grupas šo sauc par izaugsmes sākuma punktu. Pasākumu noorganizēt ir viegli – to var jebkurš, bet jābūt mērķim un vēstījumam.” Baiba atzīst, ka atalgojums kultūrā jebkurā valstī nav īpaši augsts, bet, piedaloties projektos, nopelnīt var. Brīva laika neesot daudz, un to viņa pavadot kalnos.

TOP OTRS ALBUMS

Baiba ir arī mūziķe. „Mana profesionālā karjera izaugusi tieši šeit. Diezgan ātri iepazinot ar Kristofu, kurš kļuva par manu producentu. Tagad darbojamies dažādos projektos. Esmu beigusi Kandavas mūzikas skolu, dziedu un spēlēju klavieres. Kristofs sākumā daudz ieteica, kas jā dara, lai es kļūtu profesionāle. Šeit ir iespēja pēc noteikta laika darbā paņemt vienu gadu brīvu, un es to izmantoju, lai mācītos, – apguvu elektroniskās mūzikas producēšanu. Tagad viena uzstājos ar elek-

tronisko mūziku. Pirmais albums iznāca pirms diviem gadiem, bet jaunais būs rudenī.”

STARPTAUTISKA PILSĒTA

Par dzīvi Austrijā Baiba stāsta: „Katrai vietai sava specifika. Insbruku nevar salīdzināt ar citām vietām Austrijā, jo tā ir ļoti internacionāla pilsēta, kurā pat nejūt grūtības, ja vācu valoda nav labā līmenī. Mazākās pilsētās tā ir problēma. Latviešu Insbrukā ir ļoti maz. Cilvēki šeit atsaucīgi un grib darboties – to izjūtu savā darbā. Insbruka skaitās maza, bet kultūras dzīve ir aktīva. Mums ir gan teātris, gan orķestris, ļoti daudz neatkarīgo teātru, koncerta vietu. Sākumā bija kultūrsoks, jo arī Liepāja ir brīnišķīga pilsēta, bet tur pasākumi notiek retāk. Pēdējos gados priecājos par alternatīvās kultūras attīstību Liepājā.

Te cilvēki ārzemniekiem ir atvērti, jo daudzi brauc brīvprātīgajā darbā un daudzi šeit paliek. Arī mani draugi lielākoties ir ārzemnieki, jo varu identificēties ar tiem, kuriem ir tāda pati dzīves pieredze – svešumā izcīnīta sava vieta.”

IECERES ARĪ LATVIJĀ

Par Latviju Baiba saka: „Pietrūkst ģimenes, draugu, kultūras un valodas. Protams, gribas uz mājām, bet mans plāns ir dzīvi iekārtot tā, lai tā būtu gan šeit, gan dzimtajā zemē. Tagad tur jūtos kā ciemiņš, un tas mani grauž. Latvija man ļoti tuva, un es varētu kādus projektus īstenot arī tur. Esmu šeit ieguldījusi ļoti daudz gan darbā, gan profesionālajā izaugsmē, tādēļ vēl negribas to visu pārtraukt, pamest un braukt prom.”

PĀRDOD

AUDI 80 B4, 1992, braucamā kārtībā. Kuldīgā. Tālr. 26340628.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žaļūziju piedāvājums. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (*Elvi*), tālr. 28378818.

Trešdien, 10. jūlijā, z/s *Mazputnēni* pārdod dažādu krāsu un šķirņu **JAUNPUTNUS**. Vārmē 8.40, Kuldīgā 9.10, Īvandē 9.40, Ēdolē 10.00, Alsungā 10.30, Vilgālē 11.05, Snēpelē 11.25, Laidos 11.55, Skrundā 12.20. Tālr. 25463353.

SIA *Vēvers* pārdod kurināmās priedes skaidu **BRIKETES** ar piegādi. Cena 125 eiro. Tālr. 26651831.

Skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

Skaldītu lapkoku **MALKU**: 6 berkubi – 180 EUR, 10 berkubi – 250 EUR. Tālr. 29562735.

Skaldītu **MALKU**, rakstām kvītīs. Tālr. 29428876.

Ar piegādi pārdod visu veidu **MALKU**. Tālr. 29249578.

Pārdod skaldītu **MALKU** ar piegādi. Cena 25,00 EUR/berkubā. Tālr. 20334850.

SIENU rulonos. Piegāde cenā – 24 eiro/gab. Tālr. 29185228.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

PĀRDODAM:

- Skaldītu lapu koku **MALKU** ar piegādi;
 - Dažādu izmēru **ZĀĢMATERIĀLUS** būvniecībai.
- Tālrunis 26149137.

Dziedniece Sāra

- Dziedināšana
- Pareģošana
- Atbrīvošana no dažādām atkarībām (alkohola, azartspēlēm u.c.)

Tel. pierakstam 26381988

Pieņems Kuldīgā 9., 23. jūlijā.

Sertifikāta Nr. 67

SIA **LATEIRA**

pērk CIRSMAS, MEŽA ĪPAŠUMUS.

- Palīdz noformēt dokumentus,
 - veic cirsmu iestīgošanu, dastošanu, novērtēšanu.
- Tālr. 63428509, 27020562, 29997742, fakss 63428523, e-pasts: info@lateira.lv.

PĒRK

DZĪVOKLI Kuldīgā. Tālr. 26305029.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29165063.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglās **AUTOMAŠĪNAS**. Tālr. 26104984.

MEŽUS, cirsma, malku. Tālr. 26544462.

Craftwood **PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Pērk **ZARUS** šķeldošanai pie ceļa cirsma, kā arī veicam apauguma tīrīšanas darbus. Strādājam Tukuma, Talsu, Kuldīgas, Saldus, Dobeles un Jelgavas novadā. Tālr. 26372598.

Kautuve SIA *Lāses AM Kurzemē*, Vidzemē un Zemgalē pērk kautsvārā piena un gaļas šķirnes **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **TEĻUS** par tīrām cenām. Ir piemaksas gaļas liellopiem. Labas cenas jaunlopiem. Visiem piemaksas par daudzumu, sākot no 5 gab. Samaksa 7 dienu laikā. Transports bez maksas. Tālr. 29353243.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Kurzemes Gaļsaimnieks - BUĻĻUS, GOVIS, TELES*. Tālr. 63454845, 29427543, 26569362.

Kuldīgā, Mederu ielā 8, pērk **GAILENES**, netīrītas **MELLEENES**. Tālr. 20232773.

GAILENES, MELLEENES. Braucu pie klienta. Sīkāk pa tālr. 26284210.

GAILENES, MELLEENES Kuldīgā, Planīcas ielā 7a. Tālr. 24949355.

GAILENES, MELLEENES Skrundā, Liepājas ielā 4. Tālr. 24845242.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakal. Tālr. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

SIENU vai applauj platības sienam. Tālr. 29458514.

IZĪRĒ

Divistabu **DZĪVOKLI** Raņķos, uz ilgu laiku. Tālr. 29276046.

VAJADŽĪGI

SIA *Zelta zieds* (43603052029) – **FLO-RISTE-PĀRDEVĒJA** ar pieredzi ziedu veikalā. Alga 3,20 EUR/h. Tālr. 27499114.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet

e-pastā: intajansone@kurzemnieks.lv!

DAŽĀDI

JUMTA SEGUMU maiņa, kausējamo jumtu darbi, fasādes siltināšana, apdare. Materiālu piegāde. Tālr. 22489517.

Sertificēta būvfirma ar pieredzi veic dažādus **BŪVDARBUS**, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

ELEKTROINSTALĀCIJAS montāža, maiņa. Tālr. 26279280 (vakaros).

Dāvina lielu **PALMU**. Tālr. 28230337.

Universālā **EKSKAVATORA** pakalpojumi no 25 eiro/stundā. Tālr. 24957247.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APĀUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsma izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Ātri saskaldū **MALKU**. Tālr. 26449395.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīra **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

LĪDZJŪTĪBAS

Skumjās esam kopā ar Raimonu un Normundu, tēvu mūžībā pavadot. VUGD darba kolēģi

*Es jau neaizeju,
Es vienmēr būšu puteni, bērzos,
Zvaigznēs un bērnos savos.*

/Ā.Elksne./

Izsakām līdzjūtību Normundam, no tēva atvadoties.

Snēpeles amatiertheātris

*Un mūžs atveras
Man tālo zvaigzņu lauks...*

/E.Stērste./

Skumju un atvadu brīdī izsakām visdziļāko līdzjūtību piederīgajiem, DAIRI BĒRZIŅU mūžībā pavadot. SIA **KORP** kolektīvs

*No atmiņām paliek tik starojums maigs,
Tā kā liedagā saulrieta pēdas.
Turp, kur tu aiziesi, apstāsies laiks,
Norims sāpes, rūpes un bēdas.*

/B.Mārtuževa./

Kuldīgas slimnīca izsaka dziļu līdzjūtību Sarmītei Prančai, dēlu mūžībā pavadot.

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt...*

/S.Kaldupe./

Skumju brīdī esam kopā ar Sarmīti, dēlu zaudējot.

Ķirurģijas nodaļas kolektīvs

*Nokaisiet man ceļu
Smalkajām smiltiņām,
Uguniņu dedziniet
Visās vaska svečītēs.*

/T.dz./

Izsakām līdzjūtību Sarmītei Prančai, dēlu DAIRI pāragri zaudējot. Filiāles *Gudenieki* kolektīvs

Visdziļākā līdzjūtība Jānim Grundmanim ar ģimeni, brāli, dēlu mammai un tēti dēliņam zaudējot.

SIA *Pīlskrogs* un Ēdoles pils kolektīvs

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.*

/S.Kaldupe./

Izsaku līdzjūtību Elgai un dēliem, tuvu cilvēku zaudējot.

Skaidrīte

Dzijas sērās paziņojam, ka 2. jūlijā mūžībā devies mūsu mīļais **DAIRIS BĒRZIŅŠ** (15.12.1983. – 02.07.2019.).

Izvadīšana trešdien, 10. jūlijā, 14.00 no kapličas Aizputes ielā 39, uz Meža kapiem.

Tuvinieki

SPORTA SPĒLES

Jestrā pulkā skrien, grūž un velk

Turlavas pagasta sporta spēlēs viena no disciplinām – smaguma vilkšana.

Turlavas pagasta 24. sporta spēlēs ap simt dalībnieku sacentušies ne vien individuālajās disciplinās, bet arī komandu sporta veidos.

60 m skrējienā par uzvarētājiem kļuva Reičela Orlova (8,48) un Aleksis Meļņiks (7,64). Lodi vistālāk aizgrūda Ieva Lepse (9,37 m) un Modris Sermoliņš (9,96 m). Šautriņu mešanā līderu godā Patrīcija Junkere (33 punkti) un Juris Veigēlts (38). Basketbola soda metienus visprecīzāk varēja iemest Una Birzniece (16 no 20) un Āris Brantevics (17). Spēka divcīņā sievietēm (atspiešanās balstā guļus, riepās velšana vienā

minūtē) uzvarēja Inta Lampa, bet vīriešiem spēka trīscīņā (atspiešanās balstā guļus ar plaukstu sasišanu, pievilksnās un riepās velšana minūtē) līderis bija Nauris Krebsis.

Komandu spēlēs mazos kausus ieguva: strītbolā *Maverix* (Juta Kasakovska, Uldis Ozoliņš, Andis Uplejs, Nauris Krebsis), volejbolā *Deins kavē* (Džeina Bondare, Alise Bondare, Deins Freijs, Kristis Brantevics, Gatis Lagzda, Ā.Brantevics, Elans Kairis), futbolā *Draiskūļi* (U.Birzniece, Inta Brantevica, Valdis Krūmiņš, Ivans Tovstuļaks, Dainis Žebekš-Sērbusks, Artis Vejkājs, Modris

Sermoliņš, Valters Rubīns, Markuss Kāls), bet smaguma vilksnā līderos atkal *Maverix* (U.Ozoliņš, N.Krebsis, A.Uplejs, Rihards Legzdiņš, Kārlis Mednieks, Artūrs Jankovskis).

Komandu kopvērtējumā (kopā piecas) līderu godā vienība *Draiskūļi*, sudrabu ieguva *Deins kavē*, bronzu – *Maverix*. Sporta spēļu organizatori lielu paldies teic atbalstītājiem: I.Brantevicai, Maijai Kļavai, M.Sermoliņam, D.Frejiam, Jānim Brantevicam, Aigaram Ozoliņam, Dainim Kozlovskim.

Inta Jansone
Džanitas Freijas arhīva foto

INTERESANTI

Cik zina un cik var ietekmēt

Tikai 21% jauniešu uzskata, ka viņu personīgā rīcība ietekmē notiekošo pasaulē kopumā, 53% domā, ka tas ietekmē nedaudz, bet 26% pārliecināti, ka neietekmē nemaz, pirms kāda laika secināts Izglītības un zinātnes ministrijas aptaujā.

Par to, ka notiekošais citur pasaulē ietekmē viņus personīgi, ir pārliecināti 54% jauniešu. Vairākums uzskata, ka ir lielā mērā vai ļoti labi informēti par klimata jautājumiem (67%) un cilvēktiesībām (61%). To, ka ir labi informēti par globalizācijas ietekmi uz cilvēku dzīvi, saka 53%, par starptautisko sadarbību 49%, par migrāciju 48% un vides ilgtspēju 48%. Salīdzinoši retāk pozitīvi informētības pašnovērtējumi sniegti attiecībā uz ilgtspējīgas attīstības jautājumiem, godīgu tirdzniecību, starptautisko drošību u.c.

JOKI

Farmaceite izskrien no aptiekas pakaļ pircējam:

– Jaunais cilvēks, es jums laikam kalcija metaglukonāta vietā iedevu ciānkāliju!

– Es jau to izdēru...

– Tad piemaksājiet sešpadsmit centus!

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 5. JŪLIJĀ

Dienas garums – 17 st. 39 min.
Saulē lec 4.38, riet 22.17.

Naktī +12°...+13°

Z A D
6-14 m/s

Dienā +12°...+13°

Z A D
9-20 m/s

RĪT, 6. JŪLIJĀ

Dienas garums – 17 st. 38 min.
Saulē lec 4.39, riet 22.17.

Naktī +12°...+14°

Z A D
5-14 m/s

Dienā +16°...+18°

Z A D
5-12 m/s

PARĪT, 7. JŪLIJĀ

Dienas garums – 17 st. 36 min.
Saulē lec 4.40, riet 22.16.

Naktī +11°...+14°

Z A D
2-6 m/s

Dienā +14°...+15°

Z A D
5-14 m/s

LOGUPIEGĀDE.LV

PALIELINI MĀJAS VĒRTĪBU AR VĀCU KVALITĀTES PVC LOGIEM!

PASŪTĪJUMIEM VIRS 1500 EUR BEZMAKSAS PIEGĀDE

Lai uzzinātu cenu, ienāc www.logupiegade.lv vai zvani t. 29142957

*Piedāvājam montāžu no 10 vienībām

APJOMA ATLAIDES!

LOGU E-VEIKALS

JŪLIJA ERUDĪTS

Kur šīgada festivālā Dzīres Kuldīgā atradīsies atrakciju parki?

Atbildes līdz 8. jūlijā 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv. Atbildi meklējiet Kurzemnieka iepriekšējos numuros.

Atbilde: Valsts policijā iecerēts samazināt iecirkņu skaitu līdz 25.

Pareizi atbildējuši: Agita Luka, Vita Jurenovska, Velta Višņevska, Indra Ābelīte, Ingars Neimanis, Mārcis Kalējs, Andris Eglītis.

Šarlote
PA ĪSTAM GARŠĪGI
Konkursu atbalsta
gardumniecība Šarlote.

RITENBRAUKŠANA

Gan medaļas, gan pieredze

Labs starts vairākās sacensībās izdevies Kuldīgas novada sporta skolas ritenbraucējiem.

PIRMĀ TŪRE – JŪRMALA

Vispirms ceļš mērots uz Jūrmalu, kur norisinājās velomaratons. Tautas distancē (30 km) zēnu grupā uzvarētāja godš Gustam Lapiņam, sudraba godalgu izcīnīja treniņbiedrs Jānis Priedoliņš, mazliet nepaveicās Kristeram Skrubim – šoreiz ceturta vietā. Jauniešiem pietais rezultāts bija Eduardam Namejam Freibergam, sestajā vietā ierindojās Kaspars Ilšjāns, septītajā – Renārs Alševskis.

OTRĀ TŪRE – BIĶERNIEKI

Biķernieku sporta bāzē notika *Cerību kausa* sacensības un Latvijas čempionāts grupas braucienā C grupai. Sezonas labāko panākumu guva J.Priedoliņš, izcīnot 3. vietu. Ceturtajā vietā šoreiz G.Lapiņš. D grupa sacentās tikai

Cerību kausā, un 2. vietu izcīnīja Jānis Stucers, 7. – Uvis Zvirbulis, 9. – Gatis Gruntiņš. Abām grupām distance – 30 km.

Junioriem bija jānododas 76 km distancē, lai cīnītos par labiem rezultātiem *Elkor-Giant* Latvijas kausa izcīņas posmā. No kuldīdzniekiem labākais sniegums Artūram Raudim – 5. vieta, bet Oskaram Dankbāram – 10.

TREŠĀ TŪRE – ČEMPIONĀTS

Latvija čempionātā individuālajos braucienos C grupā (10 km) 3. vietu ieguva G.Lapiņš, junioriem (21,6 km) 7. – A.Raudis, 8. – O.Dankbārs. Savukārt grupas braucienā (115 km) 3. vietā bijušais sporta skolas audzēknis Gatis Līvs, 4. – Oskars, 13. – Artūrs.

Tuvākās sacensības jau šomēnes: O.Dankbārs dosies uz Beļģiju, A.Raudis – uz Poliju.

Inta Jansone

Mežainē trenējas kaujā kopā ar britiem

Šonedēļ Skrundas novada poligonā *Mežaine* Apvienoto reaģēšanas spēku militārajās mācībās *Baltic Protector* Latvijas bruņotie spēki trenējas kopā ar Lielbritānijas Karalisko jūras kājnieku, sauszemes spēku un inženieru vienībām.

Mācībās pilnveidota prasme sarīkot uzbrukuma un aizsardzības operācijas apdzīvotā vietā, tostarp izmantojot britu bruņoto spēku kaujas suņus. Kā pastāstīja Nacionālo bruņoto spēku apvienotā štāba operatīvās plānošanas departamenta militāro mācību pārvaldes vecākais virsnieks, komandlejtants Igors Koroļovs, šajās mācībās karavīri apliecināja, ka Baltijas jūras reģionu, tostarp Latviju, spēj aizsargāt. Tā bijusi laba iespēja trenēt Sauszemes, Jūras un Gaisa spēku vienības, parādīt spējas. Poligons *Mežaine* labi noder uzbrukuma un aizsardzības treniņiem apdzīvotā vietā.

Notikusi arī Zemessardzes 3. Latgales brigādes 36. kaujas atbalsta bataljona rotas nacionālā sertifikācija NATO uzdevumu izpildei. Mācībās iesaistīts Lielbritānijas kaujas helikopters *Apache*, kas atbalstījis ar tuvo uguni. Trenēti dažādi taktikas elementi – ēku ieņemšana un aizsardzība. Viens no interesan-

Vingrinājumu laikā latviešu un britu karavīri apliecināja bruņoto spēku sadarbību.

tākajiem treniņiem bijis kopā ar suņiem. Lielbritānijas bruņotajos spēkos tie piedalās noteiktos kaujas elementos, tostarp ēku ieņemšanā, daži trenēti meklēt sprādzienbīstamus priekšmetus. „Šī ir ļoti laba vieta, kur trenēties mūsu inženieriem,” atzina Lielbritānijas armijas Karaliskā 24. inženieru pulka 54. bataljona komandieris, majors Maiks Ričardsons. „Katrs mācību elements izpildīts lieliski. Mūsu vienība trenējas tādā vidē, kādā vēl neesam bijuši. Mums ļoti svarīgi pilnveidot sadarbību un savietojamību ar Apvienoto reaģēšanas spēku partneriem.”

Mācībās *Baltic Protector* Latvijā piedalījās ap 300 karavīru un zemessargu no 3. Latgales

Lielbritānijas bruņoto spēku kaujas suņi apmācīti izpildīt noteiktus mācību elementus.

brigādes, 4. Kurzemes brigādes, Jūras spēkiem, Gaisa spēkiem un citām Nacionālo bruņoto spēku vienībām, kā arī Jūras spēku

Poligons *Mežaine* pie Skrundas ir atbilstoša vieta, lai trenētos kaujai apdzīvotā vietā.

Ēku ieņemšanas treniņā.

kuģi *Rēzekne*, *Jelgava*, *Varonis*, *Virsaitis* un *Imanta* Baltijas valstu jūras eskadras (*Baltron*) sastāvā. Gaisa spēki mācības atbalstīja ar

helikopteriem *Mi-17* un lidmašīnu *An-2*.

Daina Tāfelberga Ērika Kukuša foto